

SISÄLLYSLUETTELO

Sosiaali- ja terveyslautakunta pöytäkirja 15.03.2021

Pöytäkirjan kansilehti	1
1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
2 § Työjärjestyksen hyväksyminen	4
3 § Pöytäkirjan tarkastajien valinta	5
4 § Selostukset	6
5 § Tiedoksi merkittävät asiat	7
6 § Kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet päätökset	8
7 § Hätmajoituksen hankinnan kilpailuttaminen	9
8 § Ostopalvelupäällikön määräaikaisen viran (209019) perustaminen 1.4.2021–31.12.2022 perhe- ja sosiaalipalvelujen laatu-, osto- ja valvontayksikköön	11
9 § Kolmetoista (13) terveyskeskuslääkärin määräaikaista virkasuhteista vakanssia terveysasemille 1.4.2021 - 31.12.2022	13
10 § Vanhus- ja vammaispalvelujen ostopalveluyksikön vuoden 2020 laadunvalvontaraportti	15
- Vanhusten tehostetun palveluasumisen Laadunvalvonta 2020 raportti	16
11 § Tikkurilan vanhustenkeskuksen tarkistettu tarveselvitys	42
- Tikkurilan vanhustenkeskuksen tarkistettu tarveselvitys	44
- Tilaohjelmaliite tarkistettuun tarveselvitykseen	68
Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus	74
Muutoksenhakuohje 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto	75

Sosiaali- ja terveyslautakunnan kokous

Aika 15.3.2021 klo 17.00–20.15

Paikka Teams etäkokous (Sosiaali- ja terveystoimisto, Peltolantie 2 D, 3.krs, 01300 Vantaa)

Osallistujat

Jäsenet	Paikalla	Varajäsenet	Paikalla
Letto Pirkko, puheenjohtaja	X (etäyhteys, Peltolantiellä)	Pitkänen Eeva	-
Raja-Aho Maarit, varapuheenjohtaja	X (etäyhteys)	Teir Ann-Christine	-
Lustig Markus	X (etäyhteys)	Ahlroth Kullervo	-
Pylsy Anniina	X (etäyhteys)	Peura Sirpa	-
Virkkunen Matti	X (etäyhteys)	Rahikka Janne	-
Ibrahim Aadan	X (etäyhteys)	Nieminen Miikka	-
Välimäki Kari	X (etäyhteys)	Heikkilä Markku	-
Laaksonen Sirkka	X (etäyhteys)	Suvenalmi Kirsi	-
Linnainmäki Joel	X (etäyhteys)	Luodeslampi Juha	-
Tawasoli Eva	X (etäyhteys)	Varpula Minna	-
Vahvelainen Tanja	X (etäyhteys)	Eva Lasse	-
Tuomela Tiina	X (etäyhteys)	Kaartokallio Loviisa	-
Eerola Antero	17.15–20.15 (etäyhteys)	Nykyri Elina	-
Kaupunginhallituksen edustaja		Kaupunginhallituksen varaedustaja	
Rokkanen Sakari	18.00–20.15 (etäyhteys)	Orpana Anitta	
Nuorisovaltuuston edustaja		Nuorisovaltuuston varaedustaja	
Saarlo Sofia		Lindqvist Noa	
Muut osallistujat			
Aronkylä Timo, apulaiskaupunginjohtaja			X (etäyhteys)
Varis Mirja, va. perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja			X (etäyhteys)
Lahnalampi-Lahtinen Minna, vanhus- ja vammaispalvelujen johtaja			X (etäyhteys)
Koivunen Eila, va. terveystoimistojen johtaja			X (etäyhteys)
Paavola Teemu, talous- ja hallintojohtaja			X (etäyhteys)
Riikonen Tiina, ts. viestintäpäällikkö			X (etäyhteys)
Lindroos Riikka, lakimies			X (etäyhteys)
Virtala Marika, hallintosihteeri, pöytäkirjanpitäjä			X (etäyhteys)

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja Pirkko Letto

Pöytäkirjanpitäjä Marika Virtala

Pöytäkirjan tarkastus

Aika ja paikka 19.3.2021, Sosiaali- ja terveystoimi, Peltolantie 2 D, 01300 Vantaa

Maarit Raja-Aho

Tiina Tuomela

Pykälä 6 tarkastettiin ja hyväksyttiin kokouksessa.

Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä

Aika ja paikka 24.3.2021, Vantaan kaupungin internetsivuilla paatokset.vantaa.fi

1 § **Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**

Sosiaali- ja terveyslautakunta 15.3.2021 § 1

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:

Todettiin kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

2 § Työjärjestyksen hyväksyminen / TA

Sosiaali- ja terveyslautakunta 15.3.2021 § 2

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään hyväksyä kokouksen esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

Päätös:

Hyväksyttiin kokouksen esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

3 § Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Sosiaali- ja terveyslautakunta 15.3.2021 § 3

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään suorittaa pöytäkirjan tarkastus 19.3.2021 ja valita kaksi pöytäkirjan tarkastajaa.

Seuraavana vuorossa ovat Maarit Raja-Aho ja Tiina Tuomela.

Päätös:

Päätettiin suorittaa pöytäkirjan tarkastus 19.3.2021 ja valita pöytäkirjan tarkastajiksi Maarit Raja-Aho ja Tiina Tuomela.

4 §

Selostukset

Sosiaali- ja terveyslautakunta 15.3.2021 § 4

Merkittiin tiedoksi kokouksessa kuullut selostukset.

- COVID-19 tartuntojen jäljitystoiminnan tilannekatsaus
 - terveyspalvelupäällikkö Saara Ansamaa
- Vanhus- ja vammaispalvelujen ostopalveluyksikön vuoden 2020 laadunvalvontaraportti
 - ostopalvelujen palvelupäällikkö Nina Linja
- Terveysasemapalvelujen saatavuus ja kehittämistoimenpiteet
 - va. terveyspalvelujen johtaja Eila Koivunen
- Vanhus- ja vammaispalvelujen henkilöstötilanne sekä veto- ja pitovoiman parantaminen
 - vanhus- ja vammaispalvelujen johtaja Minna Lahnalampi-Lahtinen

5 § Tiedoksi merkittävät asiat / TA

Sosiaali- ja terveyslautakunta 15.3.2021 § 5

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Merkitään tiedoksi.

1. Vantaan ja Keravan sosiaali- ja terveyslautakuntien yhteinen Teams-iltakoulu hyvinvointialueen rakenneuudistuksen valmistelusta/RAKE-muutoksesta pidetään torstaina 15.4.2021 klo 17 alkaen. Ohjelma ja tilaisuuden teams-linkki tulossa lähiaikoina.
2. Pääkaupunkiseudun kaupunkien sosiaali- ja terveyslautakuntien sekä nuorisoneuvostojen ja -valtuustojen yhteinen nuorten hyvinvointi -tilaisuus järjestetään 25.3.2021 klo 17–18.30. Tilaisuus järjestetään etänä Teams-kokouksena. Teams-kutsu ja tilaisuuden alustava ohjelma lähetetään Helsingin kaupungilta.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.

6 § Kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet päätökset

Sosiaali- ja terveyslautakunnalle on kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten lähetetty seuraavat päätökset:

Apulaiskaupunginjohtaja Timo Aronkytö

§ 18 Vantaan kaupungin osallistuminen asunnottomuuden ehkäisyhankkeeseen

Perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja va. Mirja Varis

§ 21 Päätös Mielenterveys ja päihdepalveluiden asiakkaiden vaativan tehostetun palveluasumisen hankinnasta

Vanhus- ja vammaispalvelujen johtaja Minna Lahnalampi-Lahtinen

§ 8 FEES-tutkimuksiin soveltuvan laitteiston hankintapäätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta 15.3.2021 § 6

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään:

- a) olla ottamatta sosiaali- ja terveyslautakunnan käsiteltäväksi esittelyosassa mainittuja päätöksiä ja
- b) tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirja tämän pykälän osalta heti.

Päätös:

Esitys hyväksyttiin.

Täytäntöönpano: - asianomaiset

Lisätietoja:

Johdon assistentti Mirva Veijalainen, p. 09 8392 3790, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

7 §

Hätämajoituksen hankinnan kilpailuttaminen

VD/637/02.08.00.00/2021

MV/MR

Viime vuosina asunnottomuusilmiö on monimuotoistunut. Asunnottomuuteen johtaneet syyt ovat hyvin moninaisia. Palveluja on kehitettävä asiakastarpeita vastaavalle tasolle.

Koisorannan palvelukeskus on ainoa omaa tuotantoa ympärivuorokautista asumispäivystystä asunnottomille tarjoava yksikkö Vantaalla. Tilat ovat riittämättömät, eivätkä sovellu perheiden majoittamiseen. Lisämajoituksen tarve on päivittäin 10–12 henkilön välillä.

Paperittomat hätämajoitettavat (turvapaikkaprosessin kautta paperittomiksi joutuneet) ja oleskeluluvattomat henkilöt, pariskunnat ja perheet ovat määrällisesti lisääntyneet. Lisäksi muiden oleskelulupaa vailla olevien ulkomaalaistaustaisten hätämajoitustarve on kasvussa. Hätämajoitettavien asiakasmäärä vaihtelee päivittäin 10–15 henkilön välillä. Maahanmuuttajapalveluilla on Hätämajoituksen pilottisopimus Luona Oy:n kanssa ja se päättyy 31.5.2021.

Kriisimajoitus on kilpailutettu Asumispalvelujen hankinta (VD/1071/02.08.00.00/2018) kilpailutuksen yhteydessä. Asumispalvelujen hankinta kilpailutuksessa kriisimajoituksessa palvelua ostetaan palveluntuottajan tiloissa tuotettavana. Asunnottomille, eteenkään perheille, ei ole saatu tarpeeksi kriisimajoitusta, eikä saada ostopalveluna riittävän nopeasti. Nyt tarkoituksena on kilpailuttaa lyhytaikaista majoitusta kaupungin omiin tiloihin erityisesti perheille.

Kilpailutus

Arvioitu hankinta-arvo Hätämajoituksen hankintaan on noin 400.000 € vuodessa.

Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista 1397/2016 mukaan hankintayksiköiden on kilpailutettava hankintansa siten kuin hankintalaissa säädetään. Hankintalain kilpailuttamisvelvollisuus koskee sosiaali- ja terveyspalveluja, joiden arvo on vähintään 400.000 € (hankintalaki 25 §).

Hallintosäännön 2. luvun 8 §:n mukaan palvelualuejohtaja päättää palvelualueella koskevista sopimuksista. Hallintosäännön 10 luvun 1 §:n mukaan lautakunta tehtäväalueellaan päättää palvelutuotannon avaamisesta kilpailutukselle.

Sosiaali- ja terveystalautakunta 15.3.2021 § 7

Va. perhe- ja sosiaalipalvelujen johtajan esitys:

Päätetään hyväksyä va. perhe- ja sosiaalipalvelujen johtajan esitys hätämajoituksen hankinnan kilpailuttamisesta.

Päätös:

Esitys hyväksyttiin.

Täytäntöönpano: Mirja Varis, perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja va.
Minna Ryhänen aikuisten ja nuorten sosiaalipalvelujen palvelupäällikkö vs.

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

erityisasiantuntija Kirsi Rautio, puh. 050 3121 841,

maahanmuuttajapalvelujen päällikkö Hilikka Linderborg, puh. 050 3122 044

sosiaalityön esimies Patrik Silfverberg, puh. 040 5811 098

Sähköpostiosoitteet ovat muotoa etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

8 §

Ostopalvelupäällikön määräaikaisen viran (209019) perustaminen 1.4.2021–31.12.2022 perhe- ja sosiaalipalvelujen laatu-, osto- ja valvontayksikköön

VD/2437/01.01.00.00/2021

MV/TS

Voimassa olevan Vantaan kaupungin hallintosäännön 14 luvun 3 § mukaan kaupunginhallitus päättää kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen täyttäväksi kuuluvien sekä kaupunkistrategian ja johdon toimialan muiden virkojen perustamisesta, lakkauttamisesta, virkanimikkeestä ja kelpoisuusvaatimuksista. Asianomainen lautakunta ja liikelaitoksen johtokunta päättää muiden tehtäväalueensa virkojen perustamisesta, virkanimikkeistä ja kelpoisuusvaatimuksista sekä virkojen lakkauttamisesta ja virkanimikkeiden ja kelpoisuusvaatimusten muuttamisesta. Toimivaltainen viranomais ei voi kuitenkaan päätöksellään tiukentaa laissa ja asetuksessa viralle säädettyjä kelpoisuusvaatimuksia. Jos viran kelpoisuusvaatimukset perustuvat lakiin tai asetukseen, on viran kelpoisuusvaatimus päätettävä ao. lain tai asetuksen mukaiseksi.

Perustelut:

Perhe- ja sosiaalipalvelujen palvelualueen lakisääteisen palvelutuotannon kirjo on laaja ja monimuotoinen, sisältäen mm. asumispalveluja, kuntoutusta, lastensuojelupalveluja, sosiaalihuoltolain mukaisia palveluja eri asiakasryhmille ja lääkäripalveluja. Palvelutuotanto toimii monituottajamallilla. Ostopalveluja käytetään oman palvelutuotannon rinnalla turvaamaan väestön lakisääteinen palvelutarve. Kustannuksiltaan ostojen määrä vuonna 2020 oli 55 milj. euroa.

Perhe- ja sosiaalipalveluiden palvelualueen osto-, laatu- ja valvontatyötä on tarpeen keskittää, jotta toimintaa voidaan hallinnoida, johtaa ja kehittää kokonaisvaikuttavasti ja tehokkaasti. Tällä hetkellä kyseiset vastuut ovat hajallaan eri palveluyksiköissä monen työntekijän ja johtajan vastuulla, laadullisesti epätasaisia ja järjestelytavaltaan epätarkoituksenmukaisia. Keskitetyllä toimintamallilla pyritään hillitsemään kustannuskehitystä, yhdenmukaistamaan laatua ja tehostamaan osto-, laatu ja valvontatoimintaa. Perhe- ja sosiaalipalvelujen organisaation kehittäminen aloitettiin vuonna 2020 ja organisaatorakenne uudistettiin vuoden 2021 alusta. Seuraava vaihe organisaation kehittämisessä on laatu-, osto- ja valvontatyön keskittäminen yhteen yksikköön. Laatu-, osto- ja valvontayksikköä pilotoidaan ajalla 1.4.21–31.12.22. Yksikköä johtamaan perustetaan ostopalvelupäällikön määräaikainen virka. Muu yksikön tarvitsema resurssi toteutetaan palvelualueen sisäisillä vakanssiirroilla niin, että henkilötyövuosia on kuudesta seitsemään.

Ostopalvelupäällikkö on palvelualueen johtoryhmän jäsen ja toimii palvelualuejohtajan suorassa alaisuudessa. Palkkakustannus on budjetoitu hyväksytyssä talousarviossa.

Toimialojen HR-palvelut ovat yhtä mieltä esityksestä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta 15.3.2021 § 8

Va. perhe- ja sosiaalipalvelujen johtajan esitys:

Päätetään

- a) perustaa ostopalvelupäällikön määräaikainen virkasuhteinen vakanssi ajalle 1.4.2021–31.12.2022 (vakanssinumero 209019), ja
- b) vahvistaa kelpoisuusehdoksi tehtävään soveltuva ylempi korkeakoulututkinto ja alan tuntemus, riittävä johtamistaito sekä suomen kielen hyvä ja ruotsin kielen tyydyttävä kirjallinen ja suullinen taito.

Päätös:

Esitys hyväksyttiin.

Täytäntöönpano: Toimialojen HR-palvelut
Perhe- ja sosiaalipalvelut

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

Mirja Varis, va. perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja, p. 050 303 6691, mirja.varis@vantaa.fi
([etunimi.sukunimi\[at\]vantaa.fi](mailto:etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi))

9 §

Kolmetoista (13) terveyskeskuslääkärin määräaikaista virkasuhteista vakanssia terveysasemille 1.4.2021 - 31.12.2022

VD/VD/2318/01.01.00.00/2021

EK

Vantaan kaupungin voimassa olevan hallintosäännön 14 luvun 3 §:n mukaan asianomainen lautakunta ja liikelaitoksen johtokunta päättää muiden tehtäväalueensa virkojen perustamisesta, virkanimikkeistä ja kelpoisuusvaatimuksista sekä virkojen lakkauttamisesta ja virkanimikkeiden ja kelpoisuusvaatimusten muuttamisesta. Toimivaltainen viranomais ei voi kuitenkaan päätöksellään tiukentaa laissa tai asetuksessa viralle säädettyjä kelpoisuusvaatimuksia. Jos viran kelpoisuusvaatimukset perustuvat lakiin tai asetukseen, on viran kelpoisuusvaatimus päätettävä ao. lain tai asetuksen mukaisesti.

Perustelut:

Suomessa lääkäreiden koulutukseen sisältyy pakollista terveyskeskuspalvelua seuraavissa lääketieteellisissä koulutusjaksoissa:

- lääketieteen peruskoulutukseen sisältyvää harjoittelu mukaan lukien amanuenssuurit
- muihin erikoislääkärikoulutuksiin sisältyvä koulutusjakso
- yleislääketieteen erityiskoulutukseen (YEK) sisältyvä koulutusjakso
- yleislääketieteen erikoislääkärikoulutukseen sisältyvä koulutusjakso
- EU- tai ETA-alueen ulkopuolella koulutuksen saaneen lääkärin harjoittelujakso

Terveysasemilla em. koulutusjaksojen palveluksessa olevat henkilöt joudutaan sijoittamaan kunkin terveysaseman olemassa oleville lääkäriavakansseille. Näin ollen lääkäriavakansseja on jouduttu pitämään ajoittain vailla vakinaista viranhaltijaa, jotta terveysasemalla on ollut vakanssi vapaana tulevalle koulutuksessa olevalle lääkärille. Toisaalta koulutuksessa olevat lääkärit hakevat harjoittelupaikkaansa usein jopa 1–1,5 vuotta aiemmin, jolloin ylilääkäri ei ole voinut luvata harjoittelupaikkaa vapaan vakanssin puuttumisen vuoksi. Kyseinen käytäntö aiheuttaa erittäin paljon etukäteissuunnittelua ja aiheuttaa tuotantoon katkoja sekä usein jopa menetetään harjoittelija ja mahdollinen tuleva työntekijä. Kankealla toimintamallilla on vaikutusta myös työnantaja maineeseen.

Terveysasemilla tulisi olla koulutukseen sisältyvää pakollista palvelua varten vakansseja, joihin ylilääkärit voisivat palkata joustavasti työharjoittelussa olevat lääkärit. Palkkakustannusten ylitystä tästä ei muodostuisi, koska ylilääkärit voisivat suunnitella luonnollisia katkoja esim. äitiys- ja vanhempain lomalle lähtevien tai palkattomalle virkavapaalle lähtevien lääkäreiden vakanssien täyttämättä jättämisellä. Palvelutuotanto pysyisi kuitenkin tasaisempana, koska ruuhkien aikaan lääkäriavakansseja voisi olla enemmän täytettyinä. Ylilääkäreiden arvion mukaan joustavan toiminnan edellytyksenä olisi yhteensä 13 pakolliseen harjoitteluun tarpeen mukaan käytettävää vakanssia 1.4.2021–31.12.2022, jotka jakaantuisivat terveysasemittain: Tikkurila 3, Myyrmäki 2, Martinlaakso 2, Hakunila 1, Länsimäki 1, Korso 2, Koivukylä 2.

Vakanssit perustettaisiin numeroille: 209006, 209007, 209008, 209009, 209010, 209011, 209012, 209013, 209014, 209015, 209016, 209017, 209018

Sosiaali- ja terveyslautakunta 15.3.2021 § 9

Terveyspalvelujen johtajan esitys:

Päätetään

- a) perustaa kolmetoista (13) terveyskeskuslääkärin määräaikaista virkasuhteista vakanssia pakollisen terveyskeskuspalvelun suorittamisen varmistamiseksi 1.4.2021–31.12.2022, ja
- b) kelpoisuusvaatimuksena Suomessa laillistettu lääkäri.

Päätös:

Esitys hyväksyttiin.

Täytäntöönpano: Toimialojen HR-palvelut

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

Eila Koivunen, terveysten palvelujen johtaja, puh. 040 545 5272, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

10 § Vanhus- ja vammaispalvelujen ostopalveluyksikön vuoden 2020 laadunvalvontaraportti

VD/2568/00.03.02.00/2021

ML-L/JL

Ostopalveluyksikön laadunvalvontaraportti vuodelta 2020 on valmistunut. Vantaan alueella vanhusten ja vammaisten erityisasuminen toteutuu laadukkaasti. Koronapandemia osaltaan haastoi vuoden 2020 laadunvalvonnan toteutumista, mutta tästä huolimatta lähes kaikki valvontakäynnit saatiin toteutettua. Yhteensä valvontakäyntejä tehtiin 131.

Sosiaali- ja terveyslautakunta 15.3.2021 § 10

Vanhus- ja vammaispalvelujen johtajan esitys:

Päätetään merkitä tiedoksi vanhus- ja vammaispalvelujen ostopalveluyksikön vuoden 2020 laadunvalvontaraportti.

Päätös:

Esitys hyväksyttiin.

Liite:

- Vantaan kaupungin ostopalvelut -palveluyksikön valvontaraportti vuodelta 2020

Täytäntöönpano: -

Muutoksenhakuohje: 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Jesse Leino, ostopalvelupäällikkö, puh. 043 825 9155, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

VALVONTA- RAPORTTI 2020

VANTAAN KAUPUNGIN OSTOPALVELUT-
PALVELUYKSIKÖN VALVONTARAPORTTI
VUODELTA 2020

Vantaa
Vanda

Sisällys

1	Johdanto.....	3
2	Valvonnan kohteet ja painopisteet.....	4
3	Ikääntyneiden asumispalvelujen valvonta.....	5
3.1	Tehostettu palveluasuminen.....	5
3.2	Palveluasuminen.....	5
3.3	Lyhytaikainen tehostettu palveluasuminen.....	6
4	Vammaisten asumispalvelujen valvonta.....	6
5	Perhehoidon valvonta.....	7
6	Vammaisten työ- ja päivätoiminnan valvonta.....	8
7	Kotiin vietävien palvelujen valvonta.....	9
7.1	Tukipalvelut - Kotihoitoa tukevat palvelut.....	9
8	Laadunvalvontamenetelmät.....	10
8.1	Omavalvonta.....	11
8.2	Valvontakäynti.....	11
8.2.1	Ennalta ilmoitettu ohjaus- ja valvontakäynti.....	12
8.2.2	Ennalta ilmoittamaton valvontakäynti.....	12
8.2.3	Huolikäynti.....	12
9	Ohjaus- ja valvontakäynnit 2020.....	13
9.1	Ikääntyneet.....	13
9.2	Vammaiset.....	14
9.3	Perhehoito.....	14
9.4	Vammaisten työ- ja päivätoiminta.....	15
10	Valvontakäyntien tulokset ja laatupoikkeamat 2020.....	15
10.1	Ikääntyneet.....	15
10.2	Vammaiset.....	16
10.3	Vammaisten työ- ja päivätoiminta.....	17
11	Valvonta ulkopaikkakunnilla.....	17
12	Yhteistyö palveluntuottajien kanssa.....	18
13	Asiakas/omaispalautteet.....	18
14	Muu valvonta ja yhteistyötahot.....	19
14.1	Viranomaisyhteistyö.....	19
14.2	Uusien läheisten illat.....	19
14.3	Lääkäripalvelujen valvonta.....	20
15	Valvontasuunnitelman toteutuminen ja arviointi.....	23
16	Vuoden 2021 valvontasuunnitelma.....	25

1 JOHDANTO

Ostopalvelut palveluyksikkö perustettiin osaksi Vanhus- ja vammaispalvelujen palvelukokonaisuutta vuoden 2020 alussa. Palvelupäälliköksi Ostopalveluihin siirtyi Nina Linja. Ostopalvelut palveluyksikkö on jakautunut kolmeen vastuualueeseen; vanhusten- ja vammaisten asumispalvelujen hankinta, kotiin vietävät palvelut sekä palvelujen järjestäminen ja laadunvalvonta. Kaikkia kolmea palvelukokonaisuutta johtaa oma Ostopalvelujen päällikkö. Vanhusten ja vammaisten asumispalvelujen hankinnasta vastaa Jesse Leino, hän aloitti Vantaalla keväällä 2020. Kotiin vietävien palvelujen palvelukokonaisuuden vastaavana aloitti vuoden 2020 lopussa Ostopalvelujen päällikkö Anni Toppila. Laadunvalvonnan ja palvelujen järjestämisen vastuualueen vastaavana toimi alkuvuodesta 2020 Aila Halonen, hänen siirryttyään toisiin tehtäviin palvelukokonaisuudesta vastaavana aloitti vs. Ostopalvelujen päällikkö Katja Hernesniemi vuoden 2020 lopussa.

Ikääntyneiden tehostetun palveluasumisen, palvelutalotoiminnan ja vammaisten asumispalvelujen valvontakäytäntöjen ohella valvonnan kehittämisen kohteeksi nostettiin vuonna 2020 vammaisten työ- ja päivätoiminnan sekä perhehoidon valvonta. Kotiin vietävien palvelujen laadunvalvonnan kehittäminen aloitettiin, samoin kuin kuljetuspalvelujen laadunvalvonta. Valvontatyö on Vantaalla suunnitelmallista ja sitä toteutetaan laaditun laadunvalvontasuunnitelman mukaisesti.

Vuonna 2020 maailmanlaajuinen Korona- pandemia aiheutti muutoksia alkuperäiseen valvontasuunnitelmaan, mutta lähes kaikki vuoden ajalle suunnitellut valvonnat pystyttiin toteuttamaan pandemiasta huolimatta. Suurimpaan osaan Vantaan alueella sijaitseviin asumisen ostopalveluyksiköihin sekä kaupungin omiin yksiköihin tehtiin vuoden 2020 aikana kaksi valvontakäyntiä: ennalta ilmoittamaton valvontakäynti sekä ennalta ilmoitettu valvontakäynti. Valvontakäyntien tuloksista raportoitin kuukausittain sosiaali- ja terveyslautakunnalle. Koronan ja laatutiimin henkilöstövajeen takia ennalta ilmoittamattomat käynnit olivat katkolla maalis-elokuun välillä. Yksi laatutiimin sairaanhoitajista oli täysipäiväisesti sijoitettuna pandemiatiimiin sairaanhoitajan tehtäviin. Loppuvuoden toteutuksissa päätettiin, että ennalta ilmoittamattomat käynnit toteutettiin resurssien puitteissa mahdollisimman kattavasti.

Kaupungilla on lainsäädäntöön perustuva velvollisuus valvoa sekä yksityisten hoiva-asumisen palveluntuottajien toimintaa (laki yksityisten sosiaalipalveluiden valvonnasta) että kaupungin itse tuottamaa toimintaa. Yksityisen sosiaalipalvelun toteuttamisessa on noudatettava sitä mitä asiakaslaissa ja

muutoin sosiaalipalveluista on säädetty. Yksityisten sosiaalipalvelujen on perustuttava sopimukseen tai kunnan tekemään hallintopäätökseen sekä asiakaslain mukaisesti laadittuun palvelu-, hoito-, huolto- tai kuntoutussuunnitelmaan taikka muuhun vastaavaan suunnitelmaan. Yksityisistä sosiaalipalveluista annetussa laissa valvontavastuu on määritelty kunnan toimielimelle tai sen määräämälle viranhaltijalle (1 luku 3§). Vantaalla sosiaali- ja terveyslautakunta on päätöksellään 9.11.2020 § 8 delegoinut valvontavastuun Ostopalvelujen palvelupäällikölle. Käytännössä laadunvalvontaa toteutetaan moniammatillisena yhteistyönä.

Kunnan tehtävänä on valvoa, että asiakas saa hoito- ja palvelusuunnitelman ja tehtyjen palvelupäätösten mukaiset palvelut. Kunnalla on myös ensisijainen vastuu toiminnan lainmukaisuuden ja asianmukaisuuden seurannasta ja valvonnasta. Mahdollisiin epäkohtiin on puututtava viiveettä. Valvontavastuu koskee kaikkea kunnan järjestämisvastuulla olevaa toimintaa. Aluehallintoviraston luvan saaminen merkitsee vain sitä, että kyseinen toimintayksikkö täyttää laissa yksityisille sosiaalipalveluille säädetyt vähimmäisvaatimukset luvan saamiseen. Se ei vapauta palvelun ostavaa kuntaa jatkuvasti arvioimasta erikseen sitä, pystyykö toimintayksikkö tarjoamaan asiakkaan tarvitseman hoidon ja palvelun.

Vuoden 2020 kuluessa tehtyjen valvontakäyntien perusteella voidaan todeta, että Vantaan alueella vanhusten ja vammaisten erityisasuminen toteutuu laadukkaasti. Vuoden kuluessa havaittiin puutteita mm. luvan mukaisen henkilöstömitoituksen toteutumisessa, henkilöstön osaamisessa sekä turvallisen lääkehoidon toteutumisessa. Vantaan hyvät laadunvalvonnan perinteet ovat edesauttaneet sitä, että palvelu on laadukasta eikä suuria puutteita ole ja havaittuihin puutteisiin tartutaan nopeasti ja niihin tehdään tarvittavia korjauksia sekä kehittämistoimenpiteitä.

Olemme tehneet tiivistä yhteistyötä Aluehallintoviranomaisten, muiden pääkaupunkiseudun kuntien ja palveluntuottajien kanssa. Valvontatyö edellyttää tiivistä yhteistyötä ja vuosi 2020 vahvisti entisestään yhteistyökäytänteitä sekä tiedonkulkua valvonnassa eri toimijoiden välillä.

2 VALVONNAN KOhteet JA PAINOPISTEET

Vantaan Ostopalvelut palveluyksikön laadunvalvontaa on vuonna 2020 on toteutettu vanhusten ja vammaisten palveluasumisen sekä tehostetun palveluasumisen yksiköihin niin kunnan omissa yksiköissä kuin ostopalveluissa. Palvelukuvaukset sekä näin ollen palvelun laadun vaateet ovat yhtenevät

palveluntuottajasta riippumatta. Asumista voidaan järjestää myös perhehoitona ja myös tämä kuuluu erityisasumisen laadunvalvonnan piiriin.

Muissa kunnissa asumispalveluissa asuvien vantaalaisten palvelua on valvottu kuntien kanssa tehtävällä yhteistyöllä ja asiakaskohtaisten neuvottelujen avulla. Valvonnan uutena painopistealueena aloitettiin vuonna 2020 vammaisten työ ja päivätoiminnan laadunvalvonnan kehittäminen. Näitä käyntejä ehdittiin toteuttaa vuonna 2020 kaikkiaan yhdeksän.

3 IKÄÄNTYNEIDEN ASUMISPALVELUJEN VALVONTA

3.1 TEHOSTETTU PALVELUASUMINEN

Tehostetun palveluasumisen tavoitteena on tarjota asiakkaalle mahdollisuus aktiiviseen asumiseen ja kuntouttavaan hoivaan esteettömässä, turvallisessa ja kodinomaisessa asuinympäristössä. Asiakkailla on mahdollisuus osallistua yhteisön arkeen.

Palveluasumisen avulla tuetaan ja edistetään asiakkaan hyvinvointia, turvallisuutta ja hyvää elämänlaatua. Asiakas asuu yksikössä elämänsä loppuun saakka. Tehostettu palveluasuminen on verrattavissa kotona asumiseen ja hoidossa tulee korostua asiakkaan itsenäisyys, yksilöllisyys, arvokkuus ja yksityisyys. Kodinomaisuus on päivittäistä yhdessäoloa, osallistumista ja aktiivista elämää sekä lämmintä ilmapiiriä, jossa asiakas on yhteisön jäsen ja kokee olonsa turvalliseksi. Hoidossa tulee toteutua asiakkaan, hänen omaistensa ja henkilökunnan välinen yhteistyö, hyvä ammattitaito sekä hoidonjatkuvuus.

3.2 PALVELUASUMINEN

Palveluasumisen perustehtävänä on tarjota asiakkaille mahdollisuus turvalliseen ja elämänmakuiseen asumiseen tukemalla heidän toimintakykyään ja itsenäisyyttään yhteistyössä asukkaan lähiyhteisön kanssa neuvonnan, ohjauksen, hoidon, hoivan sekä kuntoutuksen keinoin. Palveluasumisella tarkoitetaan palveluasunnossa järjestettävää asumista ja palveluja. Palveluihin sisältyvät asiakkaan tarpeen mukainen hoito ja huolenpito, toimintakykyä ylläpitävä ja edistävä toiminta, ateria-, vaatehuolto-, peseytymis- ja

siivouspalvelut sekä osallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä edistävät palvelut. Asumispalveluja toteutettaessa on huolehdittava siitä, että henkilön yksityisyyttä ja oikeutta osallistumiseen kunnioitetaan ja hän saa tarpeenmukaiset kuntoutus- ja terveydenhuollon palvelut.

3.3 LYHYTAIKAINEN TEHOSTETTU PALVELUASUMINEN

Lyhytaikainen tehostettu palveluasuminen on ikääntyneiden kotona asumista tukevaa palvelua.

Lyhytaikaisen ympärivuorokautisen asumispalvelun tavoitteena on tarjota asiakkaalle mahdollisuus aktiiviseen asumiseen ja kuntouttavaan hoivaan esteettömässä, turvallisessa ja kodinomaisessa asuinympäristössä. Asiakkailla on mahdollisuus osallistua yhteisön arkeen. Hoito ja palvelu toteutetaan näyttöön perustuvasti niin, että hoito tukee omaishoitajien jaksamista ja tätä kautta myöhentää tai poistaa asukkaiden tulevaa ympärivuorokautisen hoivan tarvetta. Omaishoidettavien asiakkaiden lisäksi sairaalasta kotiutuvien ja toimintakyvyn arviointia tarvitsevien asiakkaiden sijoittuminen lyhytaikaisjaksolle mahdollistetaan. Lyhytaikaisessa tehostetussa palveluasumisessa palvelua järjestetään myös yllättävissä kriisiytyneissä kotitilanteissa, joissa asiakas tarvitsee apua vuorokauden kaikkina aikoina tai palvelukokonaisuuden järjestäminen asiakkaan omaan kotiin ei muutoin kriisitilanteessa mahdollistu.

4 VAMMAISTEN ASUMISPALVELUJEN VALVONTA

Vammaisten asumisyksiköissä asukkaiden palvelutasoissa voi olla eroja ja asukkaille tarjotaan yksiköllisen tarpeen sekä tehdyn palvelupäätöksen mukaisesti tukea ja apua. Palveluasumisen asiakkaalla on kyky selvitä päivittäisistä arkielämän toiminnoista, mutta hän tarvitsee apuja ja tukea esimerkiksi vaatteiden pesussa, henkilökohtaisen hygienian hoidossa ja liikkumisessa uusilla reiteillä. Palveluasumisessa tuki on tavoitettavissa arkisin sovittuna aikana sekä (tarvittaessa) hoito-/tukisuunnitelman mukaisesti myös viikonloppuisin. Palveluasumisessa olevalla kehitysvammaisella henkilöllä oleva asunto voi olla ryhmäkodissa, mutta useimmiten hän asuu omassa huoneistossa asumisyksikössä. Palveluasumisen palvelu muodostuu sekä ennalta sovituista käynneistä omaan asuntoon että ryhmässä tehtävistä toiminnoista.

Tehostetun palveluasumisen asiakas tarvitsee apua, tukea, ohjausta tai hoivaa kaikissa tai lähes kaikissa päivittäisissä toiminnoissa: perustarpeista huolehtiminen, vuorovaikutus, toimintakyvyn ylläpito ja päivittäinen selviytyminen. Asiakkaalta saattaa puuttua vaarantaju, sekä ajoittain

saattaa ilmetä haastavaa käyttäytymistä. Tehostetun palveluasumisen palveluun sisältyy sekä asiakkaan perustarpeista huolehtiminen että fyysisestä, psyykkisestä ja sosiaalisesta hyvinvoinnista huolehtiminen. Asioidessaan kodin ulkopuolella tehostetun palveluasumisen asiakas tarvitsee tukea asioimisessa. Turvan ja huolenpidon antaminen on ympärivuorokautista, henkilökunnan tulee olla läsnä samassa asumisyksikössä: huoneistossa tai kerroksessa.

Vammaisten asumispalvelujen laadunvalvontaa toteutettiin vuoden 2020 aikana tuettuun asumiseen, palveluasumiseen sekä tehostettuun palveluasumiseen. Valvontaa on tehty Vantaan kaupungin tuottamiin asumispalveluihin sekä yksityisten palveluntuottajien asumispalveluihin. Vammaisasiakasryhmiä kohteissa olivat vaikeavammaiset, kehitysvammaiset, autismlinkirjon asiakkaat sekä viittomakieliset asiakkaat. Asumispalvelujen valvontakäyntien lisäksi laadunvalvontaa toteutettiin hoitoneuvottelujen sekä palautteisiin liittyvän selvitystyön menetelmien keinoin. Vammaisvalvonta vahvisti myös yhteistyötä Aikuisten ja perheiden sosiaalipalveluiden kanssa yhteiskäynneillä yksiköihin, joissa on molempien erityisryhmien asuttamia asiakkaita.

5 PERHEHOIDON VALVONTA

Perhehoidon järjestämisestä vastaava kunta tai kuntayhtymä vastaa toimeksiantosopimukseen kirjattavalla tavalla perhehoitajalle annettavasta tarvittavasta valmennuksesta, työnohjauksesta ja koulutuksesta sekä perhehoitajaksi aikovalle henkilölle annettavasta ennakkovalmennuksesta. Perhehoidon aikana tarvittavan tuen järjestämiseksi perhehoitajalle on nimettävä jokaista hoidettavaa varten vastuutyöntekijä. Perhehoitajalle on järjestettävä riittävä mahdollisuus saada tukea ja tavata vastuutyöntekijää. (Perhehoitolaki 263/2015 15§) Vantaan kaupungin vanhus- ja vammaispalveluiden perhehoito siirtyi vuonna 2020 erityisasumisesta ostopalveluyksikköön. Perhehoidon järjestämisestä ja perhehoitajien tuesta vastaa vammaisasiankoordinaattori.

Vuonna 2020 ikäihmisten ja vammaisten perhehoidossa toteutettiin neljä koulutuspäivää, joista kaksi päivää oli EA 1 -koulutusta, yksi Hyvä ruoka ja ravitsemus ikääntyessä -webinaari ja yksi VILI-webinaari, joka oli Vantaan perheneuvolan kolme luontoa sisältävä ilmainen kokonaisuus tarkkaamattomien, vilkkaitten ja liikkuvaisten lasten kanssa toimiville. EA 1 -koulutukseen osallistui yhteensä 14 ikäihmisten ja vammaisten perhehoitajaa. Lisäksi järjestettiin kaksi ikäihmisten perhehoidon ennakkovalmennusta. Valmennuksiin osallistui yhteensä 14 henkilöä, joista kaikki suorittivat valmennuksen hyväksytysti. Perhehoidon vertaisryhmätapaamisia järjestettiin vuonna 2020 kahden tapaamisen verran. Toinen tapaaminen oli

ikäihmisten perhehoitajille ja toinen vammaisten perhehoitajille. Loppuvuoden tapaamiset jouduttiin perumaan koronatilanteen takia.

Perhehoidossa hoidettavan sijoittaneen kunnan tehtävänä on valvoa, että sijoitus perhehoitoon toteutuu perhehoitolain mukaisesti ja hoidettava saa sijoituksen aikana ne tarvitsemansa palvelut ja tukitoimet, jotka järjestetään sen kunnan toimesta, johon henkilö on sijoitettu. Sekä sijoittajakunnan että sijoituskunnan sosiaalihuollosta vastaava toimielin voi tarkastaa perhehoitopaikan tässä laissa tarkoitetun toiminnan sekä toiminnan järjestämisessä käytettävät toimintayksiköt ja toimitilat silloin, kun tarkastuksen tekemiseen on perusteltu syy. Pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävät tilat voidaan tarkastaa ainoastaan, jos tarkastaminen on välttämätöntä asiakkaan aseman ja asianmukaisten palvelujen turvaamiseksi. (Perhehoitolaki 263/2015 22§)

6 VAMMAISTEN TYÖ- JA PÄIVÄTOIMINNAN VALVONTA

Vantaalla tehtiin ensimmäiset vammaisten työ- ja päivätoiminnan valvontakäynnit vuoden 2020 aikana. Aikaisempina vuosina Vantaan oman työ- ja päivätoiminnan valvontaa on toteutettu yksiköiden välisillä auditoinneilla. Yksityisten palveluntuottajien valvontaa on tehty osallistumalla Helsingin kaupungin toteuttamiin valvontakäynteihin. Vantalla järjestettiin vammaisten työ- ja päivätoiminnan kilpailutus vuonna 2019. Tässä yhteydessä luotiin työ- ja päivätoiminnan palvelunkuvaus ja laatukriteerit, joiden pohjalta työ- ja päivätoiminnan valvontaraporttipohja on laadittu.

Vuonna 2020 Ostopalvelut teki valvontakäynnit kaupungin omiin vammaisten työ- ja päivätoiminnan yksiköihin, sekä Vantaalla sijaitseviin yksityisten palveluntuottajien yksiköihin. Vammaisten työ- ja päivätoiminnan valvonnan painopisteet olivat palvelun toteuttamissuunnitelma, IMO-suunnitelma, kirjaaminen ja asiakkuuspolku. Palvelun toteuttamissuunnitelman ja IMO-suunnitelman osalta tarkistettiin, ovatko suunnitelmat tehty ja arvioitiin niiden sisältöä. Päivittäisen kirjaamisen osalta arvioitiin kirjaamisen sisältöä. Asiakkuuspolku on prosessi, jossa keskeistä on asiakkaan mahdollisuus kehittyä ja mennä eteenpäin. Valvontakäynnillä arviotiin, kuinka prosessi toteutuu palvelussa ja kuinka sitä edistettiin. Vallitsevan koronapandemian vuoksi osa käynneistä toteutettiin etäkäynteinä, käyttäen alustoina Teams- tai Skype- sovelluksia. Valvontakäyntien lisäksi palvelun laatua valvotaan osallistumalla asiakkaiden

hoitoneuvotteluihin, arvioimalla palveluntuottajien laatimia asiakasdokumentteja sekä selvittämällä saadut palautteet.

7 KOTIIN VIETÄVIEN PALVELUJEN VALVONTA

7.1 7.1 TUKIPALVELUT - KOTIHOITOA TUKEVAT PALVELUT

Kotona asumisen tukipalvelut siirtyivät Asiakasohjausyksiköstä osaksi Ostopalveluyksikköä 1.7.2020. Ostopalveluyksikössä arvioidaan tukipalveluiden tarvetta ja valvotaan tukipalveluiden laatua. Asiakasohjausyksikössä tehdään tukipalvelupäätökset.

Asiakkaalle järjestetään erilaisia tukipalveluja ostopalveluyksiköstä. Näitä ovat muun muassa ateria-, turva-, kaupp- ja siivouspalvelu. Näiden palvelujen saamiselle on omat arviointiperusteet. Arviointiperusteet (asiakkuuskriteerit) päivitettiin ja uudet kriteerit astuivat voimaan 1.1.2020.

Kauppapalvelua tuotetaan palvelutaloihin ja kotona asuville asiakkaille, joille tuotetaan kotihoidon palveluita. Palveluntuottajana toimii Servea Oy. Kauppapalveluasiakkaita oli koko vuonna yhteensä 373. Aktiivisia tilaajia oli keskimäärin 217 kuussa ja tilauksia toimitettiin kuukaudessa keskimäärin 780 kpl. Vuoden päättyessä asiakkaita oli kotihoidon puolella 211, palvelutaloissa 103. Kolmas (3.) Optiovuosi otettiin käyttöön ajalle 1.2.2021-31.1.2021. Kauppapalvelu päättyi 31.1.2021.

Ateriapalvelusta vastaavat Vantaan tilapalvelut Vantti Oy ja Menukat Oy. Vantin aterioita kuljetettiin asiakkaille kotiin ympäri Vantaata keskimäärin 9118 kpl kuukaudessa. Asiakkaita on ollut keskimäärin 409 kuukaudessa. Kuljetusyrityksenä toimii Actinord Finland Oy. Menukat käyttäjien määrä on kasvanut vuoden 2020 aikana reilusti. Tammikuussa 2020 asiakkaita oli 10, marras-joulukuussa 43. Menukat-aterioita toimitettiin keskimäärin 534 kpl kuukaudessa.

Turvapalveluita tuotetaan niin kotona asuville kuin palvelutalossa (joissa ei ole yöaikaista henkilöstöä) asuville vantaalaisille. Turvapalveluiden tuottajana toimii Addsecure. Turvapalveluita käyttäviä kotona asuvia asiakkaita on kuukausittain keskimäärin 1142 ja palvelutaloissa 38 asiakasta ajanjaksolla 1.1-31.12.2020. Turvapalvelukäyntejä kotona asuvilla asiakkailla yhteensä on kuukausi tasolla keskimäärin 224 ja palvelutalossa asuvilla yhteensä 17.

Siivouspalvelut kuuluvat sosiaalihuollon asiakkaiden kotisiivouspalvelun hankintasopimuksen alaisuuteen. Kotihoidon asiakkaiden siivouspalvelua ostetaan Tmi Kari Toivonen ja Puhtaax Oy yrityksiltä. Kotona asuvia siivouspalvelua käyttäviä asiakkaita on kuukausi tasolla 66. Ja palvelutaloissa (mukaan lukien ympärivuorokautiset palvelutalot) 15. Siivouspalveluissa otettiin toinen (2.) ja samalla viimeinen optiovuosi käyttöön.

Tukipalveluiden osalta pidettiin ohjausryhmät seuraavien palveluntuottajien kanssa: MenuMAT, Servea, Vantti, Addsecure sekä siivouspalveluista tavattiin Tmi Kari Toivonen ja Puhtaax Oy.

Liikkumista tukevien palveluiden laadunvalvonta siirtyi Asiakasohjausyksiköstä 1.6.2020 alkaen Ostopalveluyksikköön. Liikkumista tukevien palveluiden tuottajia ovat Lähitaksi, Menevä ja Fixutaxi. Asiakkaiden matkatapahtumia tarkastettiin yhteensä 172 asiakkaan osalta, joista 40 asiakkaan kohdalta matkatapahtumia tarkastettiin yhteistyössä palvelun tuottajien kanssa. Ostopalveluyksikön osalta pidettiin kaksi yhteistyöpalaveria kaikkien palveluntuottajien kanssa. Liikkumista tukevien palveluiden laskujen käsittely siirtyi Ostopalveluyksikköön vuoden 2021 alussa.

8 LAADUNVALVONTAMENETELMÄT

Laadunvalvonta on tiivistä yhteistyötä palveluntoteuttajan, palvelunsaajan sekä viranomaisten välillä. Jatkuva laadunvalvonta perustuu aina yksikössä laadittuun omavalvontasuunnitelmaan, joka ohjaa laadukasta toimintaa ja antaa ohjeet henkilöstölle sekä asukkaille/läheisille kuinka toimitaan, jos palvelun laadussa tapahtuu poikkeamia.

Viranomaisten toimesta toteutettavan laadunvalvonnan yksi tärkeimmistä toteuttamisen tavoista on yksikköön tehtävät valvontakäynnit. Valvontakäynnit ovat erilaisia ja niissä painotetaan eri asioita. Lisäksi jatkuva laadunvalvonta toteutuu hoitoneuvotteluissa, läheisten illoissa, asiakas-, omais- ja työntekijähaastatteluissa sekä asiakaspalautteen, muistutusten ja kanteluiden käsittelyssä. Hyvää laatua pyritään varmistamaan ja sen toteutumista seuraamaan myös laadunvalvonnan järjestämällä palveluntuottajaseminaareilla neljästi vuodessa ja uusien läheisten illoilla kaksi kertaa vuodessa.

8.1 OMAVALVONTA

Yksityisen sosiaalipalvelujen tuottajan on tunnettava palvelutoimintaa ohjaava lainsäädäntö ja toimintaa koskevat muut vaatimukset, ja hän on ensisijaisesti vastuussa siitä, että toiminta on jatkuvasti asianmukaista ja täyttää sille asetetut kriteerit. Ensisijainen valvonnan muoto on palveluntuottajan omavalvonta. Yksityisistä sosiaalipalveluista annetun lain 6 § velvoittaa yksityiset sosiaalipalvelujen palveluntuottajat laatimaan toiminnan asianmukaisuuden ja laadun varmistamiseksi omavalvontasuunnitelman. Palveluntuottajan on laadittava omavalvontasuunnitelma, joka kattaa kaikki palvelujen tuottajan sosiaalipalvelut sekä palvelukokonaisuudet. Jokainen palveluntuottaja toimittaa Ostopalveluille uudet, päivitetyt omavalvontasuunnitelmansa vuosittain. Omavalvontasuunnitelma on esillä jokaisessa hoivayksikössä ohjeistuksen mukaan ja tämä tarkistetaan aina valvontakäyntien yhteydessä. Ikääntyneiden puitesopimuskumppani-palvelujentuottajien omavalvontasuunnitelmat ovat nähtävissä myös Vantaa.fi-sivustolla.

Myös jokaisessa Vantaan kaupungin hoivayksikössä, palvelutalossa sekä vammaisten omissa asumisyksiköissä on tehty omavalvontasuunnitelma, joka ohjaa oman toiminnan toteutumista ja se on esillä toimintayksikön ilmoitustaululla. Omavalvontasuunnitelman tulee olla asiakkaiden ja heidän läheistensä näkyvillä, jotta myös asukkaat ja omaiset voivat valvoa omavalvontasuunnitelman ja laatuvaateiden toteutumista.

8.2 VALVONTAKÄYNTI

Ohjaus- ja valvontakäyntejä tehdään hoivayksiköihin, palvelutaloihin ja vammaisten toimintayksiköihin ennalta ilmoitetusti ja ennalta ilmoittamatta, sekä lisäksi tarvittaessa huoli-ilmoituksiin perustuvilla ennalta ilmoittamattomilla huolikäynneillä. Valvontakäynnille osallistuu Ostopalveluista vähintään kaksi työntekijää. Tarpeen vaatiessa valvontakäynnille osallistuu myös asiantuntijoita asiakasohjausyksiköstä, terveyspalveluista ja/tai sairaalapalveluista. Palveluntuottajalta osallistuu heidän sopiviksi katsomansa henkilöt, yleensä talon johtaja ja esimiehiä. Valvontalomake käydään läpi ja siitä keskustellaan, tutustutaan hoivayksikköön ja sovitaan yhdessä hoivayksikön kehittämiskohteet, joita Ostopalvelut seuraa sovitusti. Ostopalvelut kirjoittaa aina lausunnon valvontakäynnistä, joka toimitetaan palveluntuottajalle ja Etelä-Suomen Aluehallintovirastoon/ Valviralle sekä mahdollisille muille kunnille, joiden asukkaita on yksikössä. Avin ja Valviran kanssa voidaan tehdä myös yhteinen valvontakäynti.

Ennalta sovituista ohjaus- ja valvontakäynneistä laaditaan vuoden alussa vuosikello eli suunnitelma, milloin kunkin hoivakodin, palvelutalon ja vammaisten yksikön valvontakäynti toteutetaan. Toteutuneista ohjaus- ja valvontakäynneistä pidetään myös taulukkoa, jossa näkyy käyntiaika ja osallistujat, sekä yksikössä tehdyt keskeiset havainnot ja kehittämiskohteet ja niiden toteutumisen seuranta. Valvontaraportissa nostetaan esille myös yksikössä havaitut onnistumiset laadukkaan palvelun tuottamisessa.

8.2.1 Ennalta ilmoitettu ohjaus- ja valvontakäynti

Valmistauduttaessa ohjaus- ja valvontakäyntiin lähetetään etukäteen valvottavaan yksikköön valvontalomake ja henkilökuntaluettelo täytettäväksi sekä pyydetään lähettämään tietyt materiaalit etukäteen tutustuttavaksi. Vuonna 2020 pyydettyjä etukäteismateriaaleja olivat: työvuorototeuma kahdelta viikolta hoitohenkilöstön ja avustavan henkilöstön osalta, omavalvontasuunnitelma, asukkaiden ruokalista yhden viikon ajalta valvontakäyntiä edeltävältä kuukaudelta sekä yksikön ruokailuajat.

Samalla pyydetään palveluntuottajaa miettimään valmiiksi muutama kehittämiskohde, johon palveluntuottaja haluaa paneutua seuraavan vuoden aikana. Kehittämiskohteita tarkennetaan vielä valvontakäynnillä. Lisäksi Ostopalvelut pyysi, että ohjaus- ja valvontakäynneille osallistuu hoito/ohjaustyöntekijä mahdollisuuksien mukaan. Tämän tarkoituksena oli vahvistaa vuoropuhelua palveluntuottajan ja Ostopalvelujen välillä, sekä saada henkilökunnan ääntä ja näkemystä enemmän kuuluviin.

8.2.2 Ennalta ilmoittamaton valvontakäynti

Ennalta ilmoittamattomalla valvontakäynnillä paikan päällä yksikössä täytetään ennalta ilmoittamattoman valvontakäynnin valvontalomaketta haastatellen henkilökuntaa, asukkaita ja omaisia. Vuonna 2020 ennalta ilmoittamattoman valvontakäynnin valvontalomakkeen kysymykset käsittelivät henkilöstömitoituksia, henkilökunnan työnjakoa ja vastuualueita, lääkelupia ja lääkesäilytyksen käytäntöjä, henkilökunnan osaamista palo- ja pelastusasioissa ja asukkaiden virkistystoiminnan toteumista. Valvontakäynnillä pyydettiin palveluntuottajia toimittamaan lisämateriaalina työvuorototeumat kolmen viikon ajalta, työvuorosuunnitelma valvontakäyntiviikolta sekä seuraavalta viikolta ja henkilökunnan lääkeluvat.

8.2.3 Huolikäynti

Huolikäynnin perusteena on Ostopalveluille tullut ilmoitus epäkohdasta palveluntuottajan toiminnassa.

Huolikäynnit tehdään aina ennalta ilmoittamatta. Muun muassa omaisten antama negatiivinen palaute eli reklamaatio voi sen vakavuudesta riippuen saada aikaan huolikäynnin. Huolikäynnin jälkeen voidaan tehdä myöhemmin vielä uusi ennalta ilmoittamaton valvontakäynti, jotta voidaan todentaa yksikön kehittämiskohteiden toteutuminen.

9 OHJAUS- JA VALVONTAKÄYNNIT 2020

9.1 IKÄÄNTYNEET

Ostopalvelujen laatutiimi teki 22 ennalta sovittua ohjaus- ja valvontakäyntiä ikääntyneiden ympärivuorokautisen tehostetun palveluasumisen ostopalveluyksiköihin vuonna 2020. Ennalta ilmoittamattomia valvontakäyntejä tehtiin 29.

Yhdellä valvontakäynnillä voitiin auditoida 1-2 hoivakotia, jotka sijaitsivat samassa pihapiirissä tai samassa rakennuksessa. Laatutiimi oli myös läsnä useissa hoitoneuvotteluissa, joissa selviteltiin mm. epäselvyyksiä hoidon ja palvelun sisällöstä.

Laatutiimi auditoi vuosittain myös kaupungin oman toiminnan yksiköt eli varmistavat, että niissä täyttyvät samat laatuvaatimukset kuin yksityisessä ostopalvelutoiminnassakin. Vuoden 2020 aikana auditointiin kaikki oman toiminnan yksiköt: Myyrmäen vanhustenkeskuksen kaikki ryhmäkodit, Myyrinkodin ryhmäkoti 3.krs., Malminiityn kaksi hoivakotia, Korson vanhustenkeskuksen hoivakodit sekä Simonkylän vanhustenkeskuksen hoivakodit. Oman toiminnan yksiköihin tehtiin 13 ennalta sovittua valvontakäyntiä, ennalta ilmoittamattomia valvontakäyntejä tehtiin 13.

Laatutiimi teki neljä (4) ennalta ilmoittamatonta ja kuusi (6) ennalta ilmoitettua valvontakäyntiä oman toiminnan palvelutaloihin: Suopursuun, Koivukylään, Heporinteeseen, Metsotielle, Pähkinärinteeseen ja Myyrmäen vanhustenkeskukseen.

Vuonna 2020 ennalta ilmoittamattomia valvontakäyntejä tehtiin 11 vähemmän, kuin vuonna 2019. Tämä ero selittyy vuoden 2019 suuremmalla huolikäyntien määrällä, joita tehtiin saatujen palautteiden perusteella.

Vanhusten asumiseen toteutetut valvontakäynnit	Vuonna 2019	Vuonna 2020
Ennalta ilmoitettu valvontakäynti	42	41

Ennalta ilmoittamaton valvontakäynti	57	46
--------------------------------------	----	----

9.2 VAMMAISET

Eri palveluntuottajien vammaisten asumisyksiköihin tehtiin yhteensä 23 ennalta sovittua ohjaus- ja valvontakäyntiä vuonna 2020. Ennalta ilmoittamattomia valvontakäyntejä toteutettiin 21. Laatutiimi auditoi myös oman toiminnan yksiköt eli tarkastavat, miten asumispalvelun laatuvaatimukset täyttyvät. Oman toiminnan yksiköitä on yhteensä kuusi:

Hämeenkylläntie, Martinlaaksonkujan asumisyksikkö, Kytötie, Kerokuja, ja Koivukoti. Yksikköihin tehtiin viisi (5) ennalta ilmoittamatonta valvontakäyntiä ja seitsemän (7) ennalta ilmoitettua valvontakäyntiä. Lisäksi laatutiimistä osallistuttiin aktiivisesti hoito- ja palvelusuunnitelmapalaveriin, jolloin tavattiin asiakkaita, läheisiä, työntekijöitä ja havainnoitiin asumisyksiköiden toimintaa. Palaverit ovat osa jatkuvaa laadunarviointia.

Vammaisten asumiseen toteutetut valvontakäynnit	Vuonna 2019	Vuonna 2020
Ennalta ilmoitettu valvontakäynti	23	23
Ennalta ilmoittamaton valvontakäynti	33	21

Vammaisten yksikköihin tehdyt ennalta ilmoittamattoman valvontakäynnit vähenivät vuonna 2020 verrattuna aiempaan vuoteen 2019. Väheneminen on johtunut koronapandemiasta sekä huomiosta, että kaikkiin vammaisten asumisyksiköihin ei voi tehdä ennalta ilmoittamatonta käyntiä. Tällaisia ovat esimerkiksi tukiasumisen tai palveluasumisen yksiköt, joissa ei ole esimerkiksi asiakkaita paikalla säännöllisesti tai yhteistä toimitilaa, jota valvonnassa tulisi tarkastaa.

9.3 PERHEHOITO

Vuonna 2020 perhehoidon tuki- ja ohjauskäyntejä toteutettiin yhteensä 27 käyntiä ja lisäksi perhehoidon kotikäyntejä tai alkuhaastatteluita tehtiin 10. Asiakkaiden tutustumiskäyntejä perhekotiin tai perhehoitajan tutustumista asiakkaan kotiin toteutettiin yhteensä 31 käyntiä. Muita perhehoidon asiakkaisiin liittyviä verkosto- tai palvelusuunnitelmapalavereja oli yhteensä 8 kpl. Ohjaus- ja valvontakäyntejä toteutettiin

vuonna 2020 kahteen Vantaalla sijaitsevaan pitkäaikaiseen perhekotiin. Lisäksi Vantaalta osallistuttiin Skypen välityksellä valvontakäynti, joka toteutettiin Jyväskylässä sijaitsevassa perhekodissa, jossa sijoitettuna oli yksi vantaalainen asiakas. Kaiken kaikkiaan vuonna 2020 toteutettiin 109 perhehoidon ohjaukseen ja valvontaan liittyvää toimenpidettä.

9.4 VAMMAISTEN TYÖ- JA PÄIVÄTOIMINTA

Vammaisten työ- ja päivätoiminnan yksiköihin tehtiin yhdeksän (9) ohjaus- ja valvontakäyntiä. Käynneistä kahdeksan olivat suunniteltuja vuosittaisia käyntejä ja yksi oli huolikäynti. Vammaisten työ- ja päivätoiminnasta on saatu yksi palaute.

10 VALVONTAKÄYNTIEN TULOKSET JA LAATUPOIKKEAMAT 2020

Saadut tulokset eivät ole kytkeytyneet tiettyyn asumispalvelumuotoon, vaan samoja ilmiöitä on esiintynyt kaikissa asumispalvelumuodoissa. Valvontakäynneillä ei kiinnitetty huomiota pelkästään laatupoikkeamiin, vaan nostettiin esille myös yksiköiden onnistumisia ja vahvuuksia. Vuoden 2020 aikana kuusi (6) ikääntyneiden asumisyksikköä oli laatutiimin seurannassa henkilöstömitoitusten alitusten vuoksi. Tehostetun valvonnan aikana ei uusia asukkaita ole sijoitettu ko. yksikköön. Vammaisasumisen yksiköistä kolme on ollut tehostetussa valvonnassa vuonna 2020

10.1 IKÄÄNTYNEET

Keskeisimmät ikääntyneiden asumispalvelujen laadunvalvonnassa havaittuja onnistumisia olivat:

1. Onnistunut esimiestyö
2. Sitoutunut, itseohjautuva henkilökunta
3. Hyvä työilmapiiiri
4. Läheisyhteistyö

Poikkeuksellinen ja haastava koronapandemia asetti yksiköt uudenlaisen tilanteen eteen, jossa hyvä esimiestyö ja johtaminen nousivat keskiöön. Onnistuneen esimiestyön kokemuksia jaettiin monesta yksiköstä ja kiitosta sai runsaasti myös sitoutunut, vakituinen henkilökunta, jolla oli iso merkitys henkilökunnan työhyvinvoinnille ja työssäjaksamiselle haasteellisena aikana. Tämä puolestaan heijastui hyvään työilmapiiriin ja tiimihenkeen. Läheisyhteistyön kehittäminen oli myös iso ponnistus, kun yksiköt kehittivät erilaisia yhteydenpitotapoja asukkaiden läheisiin. Koronan aiheuttamat vierailurajoitukset korostivat entisestään läheisyhteistyön merkitystä, jossa hyvä ja avoin tiedonkulku on kaiken a ja o.

Havaitut laatupoikkeamat painottuivat henkilöstömitoitusten alittumiseen, lääkehoitoon ja asukkaiden virkistystoiminnan vähäisyyteen. Koronapandemian asettamat rajoitukset heijastuivat asukkaiden arkeen, kun vierailurajoitukset astuivat yksiköissä voimaan kevään 2020 aikana ja mm. talon ulkopuoliset esiintyjien vierailut jäivät ohjelmasta pois. Henkilöstön riittävyydessä ja osaamisessa havaittiin useissa yksiköissä haasteita vuoden aikana.

10.2 VAMMAISET

. Vahvimmat onnistumisen alueet vammaisten asumispalveluissa olivat:

1. Asiakslähtöisyys
2. Laadukas ja osaava esimiestyö
3. Tiimihenki + hyvä työilmapiiri
4. Henkilökunnan sitoutuminen.

Muita löydettyjä yksittäisten yksiköiden onnistumisia ja vahvuuksia olivat muun muassa kehittyminen laadukkaampaan kirjaamiseen, hyvin hoidetut koronatoimenpiteet, aktiivinen arki sekä kuntouttava työote.

Laadunvalvonnassa löytyi laatupoikkeamia vaihtelevasti. Vahvimmat epäkohdat, joihin puututtiin vammaisten asumispalveluissa, olivat:

1. Lääkehoito: Lääkesäilytyksen lämpötilojen seurantahaasteet, lääkeluvattomat vuorot, heikot avainkäytännöt, lääkesäilytyksen puutteet.
2. Itsemääräämisoikeuden kunnioittaminen: puutteelliset tai puuttuvat IMO-suunnitelmat, rajoitustoimenpideosaamisen vahvistamistarve
3. Henkilöstömitoitukset: luvanmukaisten mitoitusten alitukset

Muita löydettyjä ja raportteihin kirjattuja epäkohtia olivat muun muassa osallistumista tukevat ravitsemuskäytännöt, pelastus- ja turvallisuusosaaminen, tietosuojaongelmat ja joissakin yksiköissä aktiviteettien vähäisyys. Yksi näkyvimmistä ilmiöistä vuoden 2020 aikana on ollut tiheä asumisyksiköiden vastuuhenkilöiden (lähiesimiesten) vaihtuminen, erityisesti Vantaan kaupungin omissa vammaisten asumispalveluyksiköissä.

10.3 VAMMAISTEN TYÖ- JA PÄIVÄTOIMINTA

Valvontakäyntien perusteella vammaisten työ- ja päivätoiminnan yksiköiden vahvuuksia ovat asiakaslähtöisyys ja työntekijöiden ammatillinen osaaminen. Vammaisten asiakkaiden itsenäisen suoriutumisen ja itsemääräämisoikeuden tukeminen on työ- ja päivätoiminnassa peruseriaate. Tämän konkretisoiminen asiakkaan suunnitelmassa kaipaa kehittämistä. Muita kehittämisen kohteita palvelussa olivat suunnitelmien saattaminen loppuun saakka sekä toimintainnovaattorin nimeäminen yksikköön. Toimintainnovaattorin työnkuva kuitenkin toteutui yksiköissä, siitä huolimatta, että niitä ei ollut nimetty. Varsinaisia laatu poikkeamia ei merkitty valvontakäyntien perusteella. Valvontakäyntien ollessa ensimmäisiä laatuaan pyrittiin valvontakäynneillä avaamaan palvelukuvauksen vaatimuksia sekä selventämään epäselvyyksiä. Valvontakäyntien perusteella on Vantaan kaupungin omassa palvelussa sovittu laatukoordinaattorin ja työ- ja päivätoiminnan yksiköiden tiiminvetäjien yhteistyötapaamisia liittyen kirjaamisen, IMO-suunnitelman ja palvelun toteuttamissuunnitelman kehittämiseen.

11 VALVONTA ULKOPAIKKAKUNNILLA

Vantaan sijoittamia tehostetun palveluasumisen asukkaita asuu Vantaan ulkopuolella, sekä maksusitoumusperiaatteella että puitesopimuskumppaneiden hoivayksiköissä. Näiden hoivakotien valvonta perustuu yhteistyöhön sijaintikunnan valvontaviranomaisten kanssa.

Vantaan kaupunki pyytää valvontaraportin niistä kunnista, joissa on Vantaan sijoittamia tehostetun palveluasumisen asukkaita. Ulkopaikkakunnilta on saatu yhteensä seitsemän (7) valvontaraporttia vuoden 2020 valvontakäynneistä ikääntyneiden ympärivuorokautisen hoivan yksiköihin. Vammaisasumisen

valvontaraportteja on saatu ulkopaikkakunnilta 22. Vuosittaisten valvontojen lisäksi on käyty tarvittaessa vuoropuhelua muiden kuntien viranomaisien kanssa ilmenneistä huolenaiheista ja niihin puuttumisesta.

Ostopalveluyksikkö on ollut vuoden 2020 aikana vahvasti kehittämässä ja vahvistamassa myös kehyskuntien (Espoo, Helsinki, Kerava) kanssa tehtävää vammaisten asumispalvelujen laadunvalvonnan yhteistyötä. Säännöllisissä tapaamisissa on jaettu osaamista kuntien kesken, esimerkiksi valvontakäytäntöjä sekä asiakkuusprosessimalleja. Suunnitelmallinen yhteistyön kehittäminen jatkuu edelleen vuonna 2021.

12 YHTEISTYÖ PALVELUNTUOTTAJIEN KANSSA

Ostopalvelut järjestivät vuonna 2020 neljä yhteistyöseminaaria ostopalvelujen palveluntuottajille. Aiemmista vuosista poiketen yhteistyöseminaarit toteutettiin Teams-yhteydellä, johtuen koronapandemian aikaisista ohjeista. Seminaareissa käsiteltiin ajankohtaisia asioita, uusia käytänteitä ja aiheita, joita palveluntuottajat ovat toivoneet. Vuonna 2020 palveluntuottajaseminaareissa käsiteltiin mm. laadunvalvonnan tehostamista,

asukkaan itsemääräämisoikeudenkunnioittamista, omavalvontaa, vuoden 2021 laadunvalvonnan painopistealueita ja muita ajankohtaisia asioita. Lisäksi palveluntuottajat esittelivät ja jakoivat omia hyviä käytänteitään, kuten innovaation asiakaspalautteen keräämisestä ja asukkaiden kanssa toteutetusta maalausprojektista.

Yhteistyö palveluntuottajien kanssa pyritään pitämään tiiviinä ja vuorovaikutuksellisenä. Palveluntuottajien toivotaan olevan herkästi yhteydessä Ostopalveluihin erilaisissa tilanteissa, jotta ongelmia ja haasteita voidaan ennakoida ja etsiä yhdessä ratkaisuja niiden korjaamiseksi.

13 ASIAKAS/OMAISPALAUTTEET

Ostopalvelut antavat jatkuvasti neuvontaa ja ohjausta puhelimitse ja sähköpostitse tietoturva-asiat huomioiden palveluntuottajille ja omaisille erilaisissa tilanteissa.

Vantaan kaupunki ottaa vastaa kirjallisen ja/ tai suullisen asiakaspalautteen. Korjaava kirjallinen/ suullinen asiakaspalaute käsitellään aina muistutuksena, ellei asiakas tätä erikseen kiellä. Palaute toimitetaan palveluntuottajalle/omalle hoivayksikölle ja korjaavaan palautteeseen pyydetään palveluntuottajalta/ omalta hoivayksiköltä kirjallinen selvitys.

Ostopalvelut käsittelevät palautteen yhdessä palveluntuottajan/ oman yksikön kanssa ja ryhtyy palautteen perusteella tarvittaviin laadunvalvontatoimenpiteisiin. Asiakkaalle lähetetään aina kirjallinen vastaus Ostopalveluista. Varsin yleisenä käytäntönä on asioiden korjaamiseksi järjestää asukkaan ja tämän läheisten kanssa hoitoneuvottelu, johon osallistuu läheisen ja asukkaan lisäksi palveluntuottajan lähiesimies, omahoitaja, tarvittaessa palvelusta vastaava henkilö, sekä Ostopalvelujen laatukoordinaattori, ostopalvelupäällikkö ja/tai palvelupäällikkö.

Asiakas voi tehdä palvelusta kantelun aluevalvontaviranomaiselle. Aluevalvontaviranomainen pyytää kanteluun kirjallisen vastineen tarpeelliseksi katsomaltaan taholta.

Asiakkaiden, heidän omaistensa tai muiden tahojen palveluntuottajista tekemiin kanteluihin, muistutuksiin tai palautteisiin vastataan mahdollisimman nopeasti kirjallisesti tai suullisesti selvittämällä asian ensin palveluntuottajan kanssa. Palveluntuottajilta edellytetään toiminnan kehittämistä ja korjaamista saadun palautteen pohjalta. Vuonna 2020 tehtiin 57 muistutusta Vantaan yksityisten palveluntuottajien toiminnasta. Omasta toiminnasta tehtiin 32 muistutusta. Muistutukset koskivat usein asukkaiden arjessa esiin nousseita hoivan ja hoidon puutteita, puutteellista viestintää sekä henkilöstön määrää tai osaamisen tasoa.

14 MUU VALVONTA JA YHTEISTYÖTAHOT

14.1 VIRANOMAISYHTEISTYÖ

Vantaan kaupunki toteuttaa laadunvalvontaa yhteistyössä Etelä-Suomen aluehallintoviraston kanssa. Yhteistyöhön kuuluvat säännöllinen yhteydenpito aluehallintovirastoon, toteutetusta laadunvalvonnasta raportointi, tarvittaessa yhteiset laadunvalvontakäynnit sekä laadunvalvonnan kehittämiseen osallistuminen. Pääkaupunkiseudun kunnat Espoo, Helsinki, Kerava ja Vantaa noudattavat laadunvalvonnassa pääsääntöisesti samanlaisia menettelytapoja, tekevät aktiivisesti yhteistyötä ja järjestävät yhteistapaamisia vuosittain.

14.2 UUSIEN LÄHEISTEN ILLAT

Ostopalvelujen laatutiimi järjestää kaksi kertaa vuodessa *uusien läheisten iltoja* ikääntyneiden pitkäaikaisen tehostetun palveluasumisen uusien asukkaiden läheisille. Tilaisuus on tarkoitettu viimeisen puolen vuoden aikana hoivakotiin muuttaneen asukkaan läheisille. Tilaisuudessa läpikäydään tehostetun palveluasumisen palvelukuvaus (laatukriteerit), asiakasmaksut, lääkärisopimuksen sisältö, laadunvalvonnan tehtävät (valvontakäynnit, palautteet, muistutukset). Tavoitteena saada aikaan keskusteleva tilaisuus ja sitouttaa läheiset osaksi laadunvalvontaa.

Laatutiimi voi järjestää läheisten iltoja tiedottaakseen erilaisissa muutostilanteissa (esim. maksusitoumuspaikassa asuville tarjotaan tietoa puitesopimuspaikkaan siirtymisestä). Kutsuttuna Laatutiimi osallistuu palveluntuottajien järjestämiin läheisten iltoihin – ollaan kuulolla ja kerrotaan laadunvalvonnasta. Vuonna 2020 laatutiimi osallistui kahteen läheisten iltaan ikääntyneiden ostopalveluyksiköissä.

Vuonna 2020 läheisteniltoja ei Ostopalvelujen toimesta järjestetty, koska pandemiatilanne aiheutti kokoontumisrajoituksia. Vuonna 2021 läheisteniltojen järjestämistä arvioidaan uudelleen pandemiatilanteen sen salliessa.

14.3 LÄÄKÄRIPALVELUJEN VALVONTA

Lääkäripalvelujen hankinnasta ja valvonnasta vastaa Terveyspalvelut. Raportin vuoden 2020 valvonnasta on tuottanut projektikoordinaattori Mira Tenhunen.

Vuonna 2020 lääkäripalveluiden valvonta toteutettiin huhti-joulukuun aikana. Valvontakäynnit toteutettiin etäkokouksena koronaepidemian vuoksi. Etäkokoukseen osallistui hoivayksikön johtaja/esimies ja vastaava(t) hoitaja(t), palveluntuottajan yhteyspäällikkö ja pikadiagnostiikan osalta palveluntuottajan aluekoordinaattori sekä Vantaan kaupungilta projektikoordinaattori.

Valvontamateriaalina käytettiin vuoden 2018 laadittua täytettävää valvontakäyntikertomusta.

Valvonta-aineisto koostui seuraavista osa-alueista:

- Lääkärisopimuksen ja palvelukuvauksen sisältö. Pääosin yksiköissä on hyvin perehdytty sopimusten sisältöön. Osasta yksiköitä puuttui sopimus ja palvelukuvaus, osassa vain esimiesten tiedossa.
- Välitetty yksiköihin puuttuvat asiakirjat ja ohjeistettu tiedottamaan koko henkilöstöä sopimusten sisällöstä.
- Lähi- ja etäkierron toteutuminen. Viikoittaiset puhelinkierrot toteutuneet suunnitellusti ja määritellyt asiat toteutuneet. Muutama puhelinkierto jäänyt pyhäpäivän vuoksi toteutumatta. Lähikiertoja jäänyt useammassa yksikössä toteutumatta koronaepidemian vuoksi kevään aikana.
- Mikäli puhelin/etäkierto pyhäpäivänä, yksikön on sovittava lääkärin kanssa korvaava päivä. Palveluntuottaja on lisännyt lähikäyntipäiviä yksiköihin, jolloin sopimuksen mukaiset lähikäynnit on saavutettu.
- Tulo- ja määräaikaistarkastusten toteutuminen. Tulotarkastukset ovat toteutuneet yksiköissä suunnitellusti. Määräaikaistarkastukset ovat toteutuneet pääsääntöisesti suunnitellusti. Epidemiatilanteen huomioiden toinen määräaikaistarkastus voidaan hoitajan arvion perusteella tehdä myös etäyhteyden välityksellä tilanteessa, jossa asiakas on ennalta lääkärille tuttu. Viidessä yksikössä toinen määräaikaistarkastus toteutumatta tai tehty molemmat määräaikaistarkastukset etänä useammalle asukkaalle. Yksiköissä kirjava käytäntö määräaikaistarkastuksen suunnittelussa ja toteutumisen valvonnassa.
- Palveluntuottaja lisännyt lääkärin lähikäyntejä yksiköihin, jotta sopimuksen mukaiset tarkastukset saadaan tehtyä. Tammikuun aikana 2021 palveluntarjoaja suorittaa viimeistään puuttuvat määräaikaistarkastukset. Yksiköihin lähetetään valmis pohjamalli määräaikaistarkastusten suunnittelun ja toteutuksen seurannan helpottamiseksi. Kesän 2021 aikana kartoitus määräaikaistarkastusten toteutumisesta / suunnitelmista Vantaan projektikoordinaattorin ja palveluntuottajan yhteyspäällikön toimesta, jotta määräaikaistarkastukset eivät jää suoritettavaksi vuoden loppuun.
- Lääkitystietojen, hoitosuunnitelmien ja linjausten ajantasaisuus. Lääkitystiedot tarkastetaan vähintään kaksi kertaa vuodessa ja saatetaan potilastietojärjestelmiin ajantasaiseksi. Hoitosuunnitelmat ja hoitolinjaukset ovat pääsääntöisesti ajantasaiset yksiköissä. Lääkäri on keskustellut asukkaiden ja omaisten kanssa hoitolinjauksista useammissa yksiköissä. Osassa vain, mikäli hoitajan kanssa käydyn keskustelun eivät ole kokeneet riittäväksi. Lääkäri on konsultoitavissa hoitosuunnitelmien laadintaan.
- Lääkärin kirjaaminen. Pääsääntöisesti koettu hyvänä ja selkeänä. Muutaman lääkärin kohdalla kirjaaminen koettu suppeana.

- Palveluntarjoajan vastaavalääkäri käy vastuulääkäreiden kirjaamiset lävitse laadunvalvonnan kannalta sekä keskustelee lääkäreiden kanssa hyvän kirjaamisen kriteereistä.
- Tiedonsiirto eri potilastietojärjestelmien välillä. Hoivakodin hoitajat ja lääkäri käyttävät eri potilastietojärjestelmiä. Tämä on koettu suurena riskinä potilasturvallisuuden ja turvallisen lääkehoidon toteuttamisen kannalta yksityisissä yksiköissä.
- Lääkäri on välittänyt määräykset / kirjaukset hoitajalle kirjallisena salatun sähköpostin välityksellä, jonka hoitaja siirtänyt heidän käyttämään potilastietojärjestelmään.
- Pikadiagnostiikan käytöstä. Pääosassa yksiköitä sopimuksenmukaiset laitteet. Epävarmuutta miten tilata reagensseja ja liuskoja sekä koulutusta. Pikadiagnostiikan käyttöoikeutta toivotaan laajasti, koskemaan myös lähi- ja perushoitajia. Ilta- ja viikonloppuvuoroissa ei aina sairaanhoitajia läsnä.
- Palveluntarjoaja toimittaa yksiköihin puuttuvat pikadiagnostiikkalaitteet. Lähettää kirjalliset ohjeistukset laitekoulutuksen, reagenssi ja liuskatilauksista. Vanhus- ja vammaispuolella käynnissä selvitys linjauksesta, lähi- ja perushoitajien oikeudesta käyttää pikadiagnostiikkalaitteita.
- Asukkaiden ja omaisten yhteistyöstä lääkärin kanssa. Yhteistyö lääkärin kanssa koettu pääsääntöisesti hyvänä. Lääkäri on pyynnöstä tavannut asukkaan, seuraavan lähikierron aikana mikäli asukas on vaatinut tätä sekä ollut yhteydessä omaisiin yhteydenottopyynnön myötä. Lääkäri kuuntelee ja huomioi asukkaiden ja omaisten mielipiteet hoitolinjausten suunnittelussa. Muutamia eriäviä mielipiteitä on ollut hoitolinjauksista, yhteisymmärrys on saatu keskustelemalla. Muutamia kertoja myös lääkärin yhteydenotto omaiseen on viipynyt sekä lääkäri ei ole nähnyt aiheelliseksi tavata asukasta lääketieteellisestä näkökulmasta.
- Palveluntarjoaja käy keskustelun lääkärin kanssa, sopimuksen mukaisesti lääkärin on tavattava asukas, jos hän sitä vaatii ja otettava yhteyttä omaiseen, mikäli yhteydenottopyyntö on jätetty.
- Lääkärin konsultaatio. Kevään 2020 jälkeen konsultaatiot sujuneet hyvin, kun myös puhelintakapäivystäjillä on Apotti-potilastietojärjestelmä käytössä. ISBAR-konsultaatiomalli on yksiköissä laajasti käytössä. Vastaavaan lääkäriin saatu virka-aikaan yhteys hyvin ja 8-22 välisenä aikana puhelintakapäivystäjä akuuteissa asioissa. Muutaman kerran esiintynyt viivettä lääkärin tavoittamisessa.
- Palveluntarjoaja selvittää viiveiden syyt sekä lähettää uudelleen uudet konsultaationumerot yksiköihin. (Yhteystiedot vaihtuneet keväällä 2020).
- Asukkaan päivystyskäynneistä. Yksiköistä konsultoidaan lääkäriä pääsääntöisesti, joka tekee päätöksen päivystykseen lähettämisestä. Hätätilanteissa soittavat suoraan 112. Konsultaation perusteella lääkäri ei ole koskaan saapunut yksikköön, sillä hoivakodin keinoin ei olisi voitu estää sairaalakäyntiä. Asukkaan kotiutuessa päivystyksessä, koettu tiedonsiirrosta usein ongelmia. Haasteen luo kaksi eri potilastietojärjestelmää.

- RAIN hyödyntäminen. Hoitajat hyödyntävät pääsääntöisesti RAI-tuloksia asukkaiden hoidon suunnittelussa ja määräaikaistarkastuksissa. Useimmat yksiköt nostavat RAI-tulokset lääkärille hyödynnettäväksi määräaikaistarkastuksiin.
- Yhteistyö lääkärin kanssa. Pääsääntöisesti yksiköissä on koettu yhteistyö sujuvana ja hyvänä vastuulääkärin sekä puhelintakapäivystäjien kanssa. Lääkäri on helposti konsultoitavissa ja tuntee asukkaat pitkältä ajalta. Yhteistyössä ollut haasteita muutamissa yksiköissä, mikäli vastaavahoitaja ei ole ollut lähikierrolla mukana, silloin ei oltu valmistauduttu lähikiertoon kunnolla. Yhteistyö parantunut puhelintakapäivystävien kanssa, kun he ovat saaneet Apotti-potilastietojärjestelmän käyttöön kevästä 2020 lähtien.
- Palveluntuottaja käy keskustelua lääkäreiden kanssa yhteistyön merkityksestä ja sujuvuudesta eri ammattiryhmien välillä.
- Lääkelupa ja yksikön lääkehoitosuunnitelma. Vastuulääkäri allekirjoittanut lääkeluvat. Yksikkökohtaisia lääkehoitosuunnitelmia ei ole Vantaan omissa yksiköissä, yleisesti käytetty erityisasumisen lääkehoitosuunnitelmaa, jota ei ole käyty vastuulääkärin kanssa lävitse.
- Lääkehoitosuunnitelmien päivitys tulossa 2021 alkuvuodesta erityisasumisessa.
- Vantaan toimintaohjeet. Koettu, että tietoa löytyy riittävästi. Päivitettyjä toiminta ohjeita kuoleman kohdatessa toivottiin muutamiin yksiköihin.
- Palveluntuottaja lähettänyt päivitettyt ohjeet ja yhteystiedot kuoleman toteamisen palvelusta.
- Vapaa palaute. Yksi palaute, toivottiin molempia määräaikaistarkastuksia tehtävän lähitarkastuksena koronasta huolimatta.

Yhteenvedon voidaan todeta valvonnoissa nousseen esille positiivisena lääkäriyhteistyö, sillä lääkäri tuntee asukkaat pitkältä ajalta ja on helposti konsultoitavissa. Haasteita todettiin erityisesti tiedonsiirrossa eri potilastietojärjestelmien välillä. Hoivakodin hoitajat ja lääkäri käyttävät eri potilastietojärjestelmiä, joka on koettu suurena riskinä potilasturvallisuuden ja turvallisen lääkehoidon toteuttamisen kannalta yksityisissä yksiköissä. Tämän lisäksi tulo- ja määräaikaistarkastukset eivät aina toteutuneet sopimuksen mukaisesti. Yksiköissä on kirjava käytäntö määräaikaistarkastuksien suunnittelussa ja toteutumisen valvonnassa.

Asukas/omaispalautteet lääkäripalveluista	Vuonna 2020
Muistutukset	9
Kantelut	1

15 VALVONTASUUNNITELMAN TOTEUTUMINEN JA ARVIOINTI

Valvontasuunnitelman toteutumista on arvioitu vuosittain valvontakäynneillä ja suunnitelman arvioinnista nousseet asiat on nostettu seuraavan vuoden valvontakäynnin painopistealueiksi. Laadunvalvonnan painopistealueet vaihtelevat vuosittain ja ne pyritään tuomaan valvontalomakkeessa mahdollisimman hyvin esille. Vuodesta 2016 lähtien valvontasuunnitelmasta on tehty raportti seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä. Sosiaali- ja terveyslautakunnalle on raportoitu laadunvalvonnan tuloksista kuukausittain maaliskuusta 2019 alkaen. Tämän lisäksi kootaan laadunvalvonnan vuosiraportti, joka toimitetaan tiedoksi Sosiaali- ja terveyslautakunnalle, Vanhus- ja vammaispalvelujen johtoryhmälle ja myös Vantaan kaupungin internet-sivuille, mistä raportti on julkisesti kansalaisten nähtävillä.

Valvontakäynnit yhteensä vanhukset ja vammaiset vuonna 2020

2020	Suunnitellut valvontakäynnit	Ennalta ilmoittamaton Valvontakäynnit	Työ- ja päivätoiminta valvonta	Perhehoito
Ostopalvelu	41	46	3	2
Oma toiminta	26	23	6	-
Yhteensä	67	69	9	2

16 VUODEN 2021 VALVONTASUUNNITELMA

Ostopalveluyksikön laadunvalvonnan painopisteet on määritelty erikseen ikääntyneiden ja vammaisten asumispalvelujen valvonnassa. Ikääntyneiden asumispalvelujen valvonnan painopisteet ovat henkilöstön mitoitust ja osaaminen, ikääntyneiden ihmis- ja perusoikeuksien toteutuminen ja asiakkaan ääni.

Vammaispalveluissa valvonnan painopisteet ovat itsenäisen suoriutumisen tukeminen ja edistäminen,

asiakkaan kognition tukeminen omasta palvelukokonaisuudesta sekä osallisuuden vahvistaminen ja palvelukuvauksen mukainen toiminta asumisessa.

Laadunvalvontasuunnitelma vuodelle 2021 on laadittu, suunnitelma sisältää kaikkiin yksiköihin kaksi valvontakäyntiä. Suunnitelmassa on huomioitu 2020 havaittuja ja yksikön esiin tuomia kehittämiskohtia ja näihin kiinnitetään huomiota kehittämistyön ja laadun parantamisen ohjauksessa sekä valvonnassa. Valvontalomakkeet on päivitetty uudelle kaudelle ja näissä on huomioitu painopistealueet, joiden kehittämiseen halutaan kiinnittää erityishuomiota vuonna 2021.

Ikääntyneiden ja vammaisten asumispalvelujen valvontaa jatketaan vuonna 2021 laadukkaasti ja toimintaa edelleen kehitetään yhdessä Vantaan omien sosiaali- ja terveysten palvelujen toimijoiden sekä lähikuntien kanssa.

11 §

Tikkurilan vanhustenkeskuksen tarkistettu tarveselvitys

VD/10221/10.03.02.01/2020

ML-L/MU, JL

Simonkoti (Simonkylän vanhustenkeskus) laajennetaan Tikkurilan vanhustenkeskukseksi. Simonkodin korjaustarpeessa oleva vanha osa puretaan ja tilalle rakennetaan vanhuksille 144 asuntoa uudisosaan.

Asunnot ovat tehostetun hoidon palveluasuntoja 104 yksiötä (30 m²) ja palveluasuntoja 40 yksiötä (30 m²). Yhdessä olemassa olevan rakennussiiven asuntojen kanssa kokonaisuuteen tulee yhteensä 210 asuntoa. Hankkeelle toimitilajohtamisessa laskettu kustannusennuste on 35,7 milj. eur (alv 0 %, KL 100,0). Hanke sisältyy Vantaan kaupungin investointiohjelmaan VAV:n vuokrahankkeena. Rakentaminen ajoittuu vuosille 2023–2024.

Tikkurilan suuralueella on tarve saada lisää asumispalveluja vanhuksille johtuen Vantaan väestön nopeasta ikääntymisestä ja etenkin erityisesti 75-vuotta täyttäneiden määrän kasvusta.

Kaupungin viimeisimmän, vuoden 2020 väestöennusteen mukaan 75-vuotta täyttäneiden määrä kasvaa Vantaalla vuosina 2021–2031 60 % (8 594 henkilöä). Vantaan väestöstä 6,4 % on 75-vuotta täyttäneitä, kun väestöennusteen mukaan 75-vuotta täyttäneiden osuus on vuonna 2030 jo 8,3 %. Tikkurilan suuralueen väestöstä 8,0 % on 75-vuotta täyttäneitä vuonna 2030.

Tikkurilan vanhustenkeskuksen sisältyy vuosien 2018–2027 palveluverkkosuunnitelmaan.

Jotta hanke ei viivästy kohtuuttomasti johtuen palveluiden järjestäjäosapuolen muutoksesta, hankkeen tarveselvitys tehdään Vantaan kaupungin toimesta. Hankkeen toteutus edellyttää myös huonokuntoisen, v.1980 rakennetun Simonpirtin rakennuksen purkua, jotta rakennusoikeus tontilla ei ylity ja hanke voidaan toteuttaa ilman kaavamuutosta. Toteutus- ja rahoitusratkaisun tulee tekemään sote-uudistuksen mukaisesti maakuntahallinto.

Hankkeelle on myönnetty Sosiaali- ja terveysministeriön päätöksellä poikkeuslupa 17.1.2019 STM/4409/2018, jossa asuntojen lukumäärä on 133 ja kustannusennuste 37 M€.

Vanhustenkeskuksen huoneistoala on 8 987 htm² ja bruttoala 10 336 brm².

Kustannusennuste on 35 700 000 € (alv 0 %).

Simonkodin vanhan osan (5 900 brm²) purkukustannusennuste on 550 000 € (alv 0 %). Simonpirtin purkukustannusennuste (~ 1300 brm²) on 117 000 € (alv 0 %).

Jotta taataan hankkeen taloudellinen toteuttamiskelpoisuus, hankkeelle on haettava valtion asumis- ja rahoituskeskuksen (ARA) tuki- ja korkotukivarausta.

Vuokrakustannusennuste on 17,00 €/htm²/kk,(alv0%). Vuokravaikutus 1 835 520€/v ,(alv0%). Vuokra per asukaspaikka (144 asukasta) 1062 €.

Vuokrakustannusennusteessa on huomioitu vuokrakustannuksia alentavina ARA:n rahoitus ja korkotukiennusteet.

Vanhustenkeskuksen uudisosan toimintakustannusennuste on ~ 6 300 000 €/v (alv % 0) ja ensikertaisenkalustamisen ja varustamisen kustannusennuste 1 300 000 € (alv % 0).

Hankkeen toteutus- ja valmistumisajankohta määräytyy maakuntahallinnon hanke- ja investointipäätösten perusteella myöhemmin.

Hankkeen osoite on Simontie 5, kiinteistötunnus 92-65-19-1, tontin omistaa Vantaan kaupunki.

Hallintosäännön 9 luvun 1 §:n 33 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää kaupungin ja kaupunkikonsernin yli 3 000 000 euron (alv 0 %) suuruisten toimitilainvestointihankkeiden tarveselvitysten ja kustannusennusteiden hyväksymisestä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta 15.3.2021 § 11

Vanhus- ja vammaispalvelujen johtajan esitys:

Päätetään

- a) hyväksytäk Tikkurilan vanhustenkeskuksen 11.03.2021 päivätty tarveselvityksen tarkistus liitteineen, ja
- b) esittää sen hyväksymistä tekniselle lautakunnalle.

Käsittely:

Vanhus- ja vammaispalvelujen johtaja Minna Lahnalampi-Lahtinen selosti asiaa.

Päätös:

Esitys hyväksyttiin.

Liite:

- Tikkurilan vanhustenkeskuksen tarkistettu tarveselvitys 11.03.2021 liitteineen

Täytäntöönpano: Toimitilajohtaminen

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

Maja Haltia, rakennuttaja-arkkitehti, puh. 040 621 1482

Minna Lahnalampi-Lahtinen, vanhus- ja vammaispalvelujen johtaja, p. 09 8392 0028

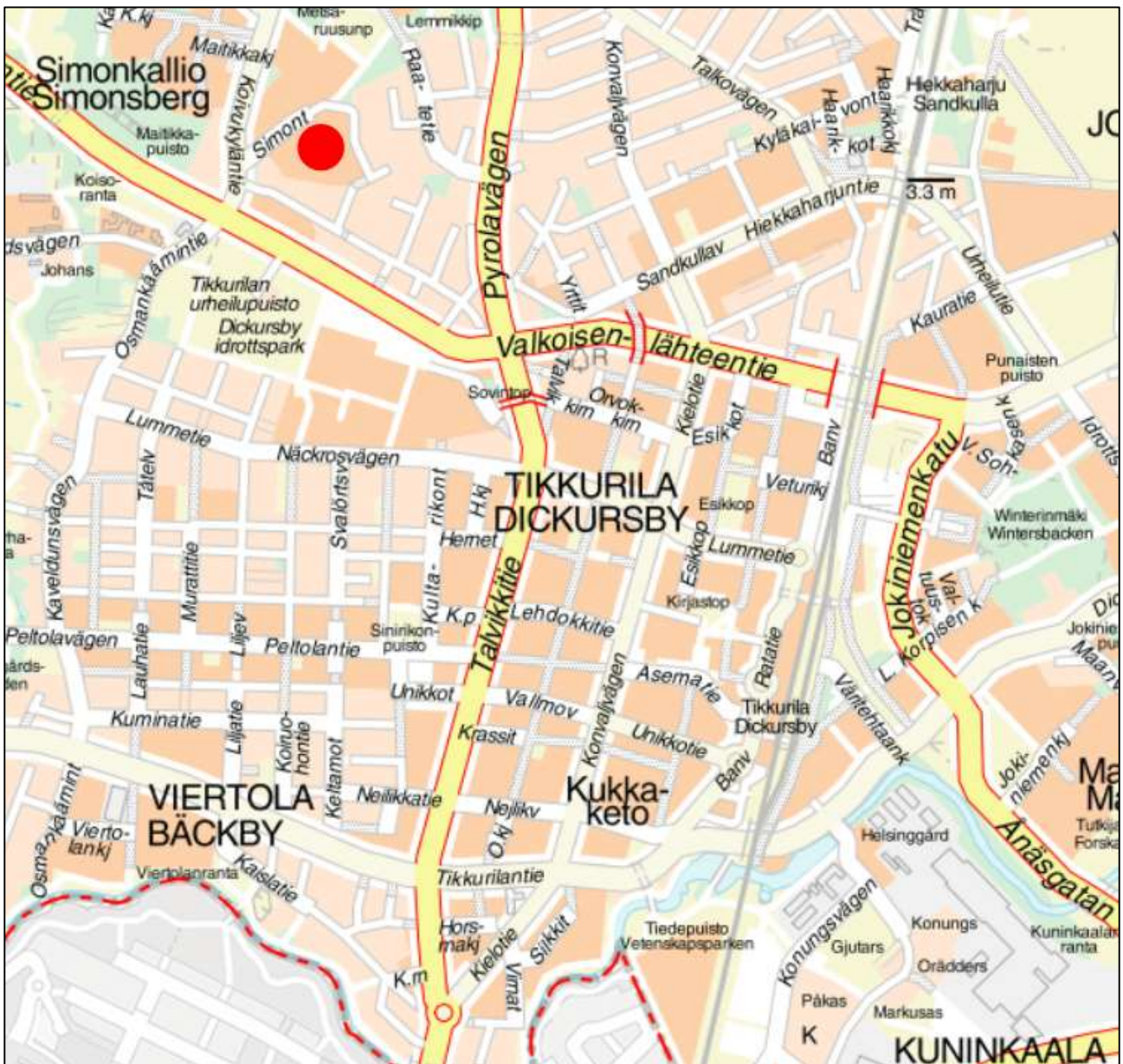
Maria Borg, palvelupäällikkö, p. 040 632 7769

Sähköpostiosoitteet ovat muotoa (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

TIKKURILAN VANHUSTENKESKUS

TARVESELVITYKSEN TARKISTUS

SISÄLLYSLUETTELO

1. Yhteenveto	4
2. Perustelut tarpeelle	5
2.1. Palveluasuntotarpeen perustelut	6
2.2. Tehostetun asumispalvelun tilatarpeen perustelut	6
3. Toiminnan kuvaus	9
3.1. Palveluasunnot	9
3.2. Tehostettu asumispalvelu	9
3.3. Tukipalvelut	10
4. Rakennuksen toteutuksen tavoitteet ja vaatimukset	11
4.1. Tila- ja rakennusratkaisu	11
4.2. Rakennusratkaisun arkkitehtoniset tavoitteet	12
4.3. Rakennustekniikka	12
4.4. LVIA-tekniikka	14
4.5. Sähkötekniikka	16
5. Tontti ja rakennuspaikka	19
5.1. Rakennuspaikan sijainti ja hallinta	19
5.2. Rakennuspaikan ominaisuudet	19
5.3. Rakennuspaikan toiminnalliset ja liikenteelliset vaatimukset	20
6. Hankkeen laajuus	21
7. Kustannukset	21
8. Rahoitus ja aikataulu	21
9. Hankkeen käyttövaikutukset ja toimintakustannukset	21
10. Hankkeen vaikutukset palveluverkkoon ja toimitilajärjestelyihin	22
12. Tarveselvitystyöryhmä	23

Liitteet

Liite 1	Tilaohjelma
Liite 2	Tonttikartta
Liite 3	Kustannusennuste

0. Tarvetietokortti

Kohteen nimi: Tikkurilan vanhustenkeskus						
Tarpeen kuvaus: Nykyisen Simonkodin yhteyteen rakennetaan 144 asuntoa (vanhusten tehostettu asumispalvelu: 104 yksiötä, vanhusten palveluasunnot:40 yksiötä) vähentämään vanhusten palveluasuntojen sekä tehostetun asumispalveluasuntojen määrän vajausta. Laajennuksen jälkeen asuntoja on yhteensä 210 kpl.						
Liittyminen muihin hankkeisiin ja selvityksiin: Tontilla sijaitseva Simonpirtin rakennus puretaan uuden laajennuksen rakentamisen yhteydessä. Tulevaisuudessa tutkitaan myös elinkaarikorttelin sijoittumista tontille.						
Tarpeen perustelut: Tarveselvityksen kohta 2						
Käyttäjähallintokunta: Sosiaali- ja terveystoimi.						
Kaupunginosa: Simonkylä (65)	Kiinteistötunnus: 92-65-19-1			Tontin pinta-ala: 24 439 m ²		
Osoite ja tontti: Simontie 5 01300 Vantaa	Kaavatiedot: Nykykaava v.2008			Rakennusoikeus: ei vielä määritetty		
Tilatarve, suuruus ja kustannukset (ALV 0%)	brm²	htm²	hum²	Investointikustannus hintataso KL 100,0		
				€	€ / brm²	€ / htm²
Uudisrakennus						
Laajennus/lisärakennus	10 336	8 987	6 657	35, 7M	3 453,95	3 972,40
Muutos/peruskorjaus						
Hankkeen asukasmäärä ja palveluajat				144 vanhusta 24/7		
Investointikustannus asukasta kohden (€)				247 916 €		
Väistötilan tarve: Simonpirtin asukkaille löydettävä uudet tilat						
Määrärahavaraus investointiohjelmassa: Sote-uudistuksen tultua voimaan määrärahavaraus maakuntahallinnon taloussuunnitelmaan						
Hankkeen toteutusaikataulu: Valmistuminen 2024						
Rakennuksen ylläpitokustannukset € / v (ilman siivouskustannuksia): ~ 520 887 € / v						
Hallintokunnan/kuntien toimintakustannukset € / v: 6 300 000 € / v (tehostettu asumispalvelu 5,5 M€, palveluasuminen 0,8 M€)						
Ensikertainen kalustaminen ja varustaminen € (alv-% 0): 1 300 000 €						
Vuokraennuste ARA-tuet huomioitu (kaikki tilat):						
Tuleva vuokra (€ / m ² / kk, alv 0 %)				17,00 €/kk		
Vuokravaikutus	~ 152 960 € / kk			~ 1 835 520 € / v		
Vuokra / asukaspaikka, ARA-tuet huomioitu, alv 0 % (kaikki tilat, asukkaan vuokra määräytyy tilajyvityksen jälkeen)						
Vuokra / asukaspaikka (144 asukasta)				~ 1 062 € / kk		
Laatija(t): Rakennuttaja-arkkitehti Maja Haltia				Päivämäärä: 11.03.2021		

1. Yhteenveto

Tikkurilan vanhustenkeskuksen rakennushanke perustuu Kaupunkitasoiseen kaupunginhallituksen 17.9.2018 hyväksymään palveluverkkosuunnitelmaan 2018–2027 ja Vantaan kaupungin investointiohjelmaan VAV:n vuokrahankkeenä.

Palveluverkkosuunnitelmassa linjataan, että Maakunta- ja soteuudistuksen lopullisista ratkaisusta riippumatta myös sosiaali- ja terveystoimen palvelujen lisääntyviin ja muuttuviin tilatarpeisiin on varauduttava. Tulevaisuuden sosiaali- ja terveystoimen palveluverkon kehittämiseksi tarvitaan tonttivaraukset Tikkurilan hyvinvointikeskusta sekä Hakunilan ja Kivistön vanhustenkeskuksia varten. Asemakaavan muutos käynnistetään Simonkodin kiinteistön kehittämiseksi vanhustenkeskusta koskevan tarveselvityksen mukaisesti.

Vanhusten hoiva-asumisen palvelutarve on väestön nopean ikääntymisen vuoksi jatkuvasti kasvava. Palveluja ja asumista keskitetään aiempaa enemmän vanhustenkeskuksiin (Ikääntyneen väestön hyvinvointikeskus). Erillisiä palvelutaloja ei enää rakenneta, vaan vanhustenkeskuksiin rakennetaan eritasoisia tuettua asumista; palvelutaloasumista sekä tehostettua palveluasumista muistisairaille, jotta asukkaiden ei tarvitse toimintakyvyn heiketessä muuttaa pois toiseen yksikköön.

Tarveselvitystyössä on päädytty Simonkodin kehittämiseen uudeksi Tikkurilan vanhustenkeskukseksi. Ratkaisulla saadaan Tikkurilaan yksi keskitetty ja toiminnallisesti tehokas vanhustenkeskus. Samalla saadaan Simonkodista jälleen toimiva kokonaisuus purkamalla pois uudisrakennuksen tieltä huonokuntoinen vaikeasti uusien mitoitusvaatimusten mukaiseksi muutettavissa oleva Simonkodin vanha osa. Tontille rakennetaan 144 asuntoa uudisosaan (asuntojen kokonaismäärä yhdessä säilyvän rakennuskiiven asuntojen kanssa on 210).

Jotta Tikkurilan vanhustenkeskuksen hanke ei viivästy kohtuuttomasti johtuen sote-uudistuksesta ja palveluiden järjestäjäosapuolen muutoksesta, hankkeen tarveselvitys tehdään Vantaan kaupungilla.

Tikkurilan vanhustenkeskuksen toteutus- ja rahoitusratkaisusta tulee päättämään sote-uudistuksen astuttua voimaan maakuntahallinto.

2. Perustelut tarpeelle

Kaupunginhallituksen 17.9.2018 hyväksymän Vantaan kaupunkitasoisen palveluverkkosuunnitelman 2018–2027 mukaan iäkkäiden henkilöiden palveluja ja asumista keskitetään vanhustenkeskuksiin. Palveluverkkosuunnitelmassa linjataan, että Maakunta- ja soteuudistuksen lopullisista ratkaisuista riippumatta myös sosiaali- ja terveystoimen palvelujen lisääntyviin ja muuttuviin tilatarpeisiin on varauduttava. Tulevaisuuden sosiaali- ja terveystoimen palveluverkon kehittämiseksi tarvitaan tonttivaraukset Tikkurilan hyvinvointikeskusta sekä Hakunilan ja Kivistön vanhustenkeskuksia varten sekä Simonkodin kiinteistön kehittämiseksi vanhustenkeskusta koskevan tarveselvityksen mukaisesti.

Erillisiä palvelutaloja ei enää rakenneta, vaan vanhustenkeskuksiin rakennetaan eritasoista tuettua asumista: palvelutaloasumista sekä tehostettua palveluasumista muistisairaille, jotta asukkaiden ei tarvitse toimintakyvyn heiketessä muuttaa toiseen yksikköön. Vanhustenkeskus tarjoaa palveluja keskuksessa asuville ja lähialueen ikääntyneelle väestölle sekä mahdollisuuksia kuntalaisten omaehtoiseen vanhustentyöhön. Tehostetun asumisyksiköiden ja palvelutaloasuntojen asukkaita varten on heidän hoidon tarpeen edellyttämä määrä henkilökuntaa. Simonkodin yhteyteen rakennettavaan Tikkurilan vanhustenkeskukseen tulevien uusien palvelutaloasuntojen määrä on 40 asuntoa ja tehostetun asumispalvelun 104 asuntoa. Simonkodin säilyvässä rakennussiivessä on 66 tehostetun asumisen asuntoa, jotka ovat valmistuneet vuonna 2009. Tikkurilan vanhustenkeskuksessa tulee uudisosan valmistuttua olemaan yhteensä 210 asuntoa ikääntyneille vantaalaisille.

Vanhustenkeskukset rakennetaan keskeisille paikoille hyvien liikenneyhteyksien varrelle. Normaalin vuorovaikutuksen mahdollistamiseksi eri ikäisten kesken uusien vanhustenkeskusten tulee sijaita keskellä elävää ja monimuotoista yhteisöä. Simonkylän alueella on mahdollisuuksia kehittää normaalia vuokra- tai omistuspohjaista asuntokantaa kehittämällä yhdyskuntarakennetta, jossa eri sukupolvien asuminen lomittuu.

Simonkylään rakennettavaa vanhustenkeskusta kutsutaan tässä tarveselvityksessä Tikkurilan vanhustenkeskukseksi. Painopisteenä on eritasoiset asumispalvelut. Tikkurilan vanhustenkeskus sijoittuu keskeiselle paikalle Simonkylään ja jo senkin vuoksi on syytä hyödyntää sen yhteisöllinen merkitys täysimääräisesti.

Vantaan väestön nopea ikääntyminen on tärkein perustelu uudelle hankkeelle. Tärkein yksittäinen syy palvelutarpeen kasvuun ovat muistisairaudet, joiden määrä kasvaa voimakkaasti väestön ikääntyessä. Ikääntyneen väestön sosiaali- ja terveyspalvelujen, mukaan lukien asumispalvelut, tarpeeseen vaikuttaa erityisesti 75-vuotta täyttäneiden määrän kasvu.

Kaupungin viimeisimmän vuoden 2020 väestöennusteen mukaan 75-vuotta täyttäneiden määrä kasvaa Vantaalla vuosina 2021–2031 60 % (8 594 henkilöä). Vantaan väestöstä 6,4 % on 75-vuotta täyttäneitä, kun väestöennusteen mukaan 75-vuotta täyttäneiden osuus on vuonna 2030 jo 8,3 %. Tikkurilan suuralueen väestöstä 8,0 % on 75-vuotta täyttäneitä vuonna 2030.

Kuntalaisten ikääntyessä palvelutarve lisääntyy ja osalle muodostuu huolimatta kotihoidon tuesta tarve asumiseen tehostetun asumispalvelun yksikössä. Kunta voi vastata iäkkään henkilön palveluntarpeeseen pitkäaikaisella laitoshoidolla vain, jos siihen on lääketieteelliset perusteet tai asiakasturvallisuuteen tai potilasturvallisuuteen liittyvät perusteet (Laki ikääntyneet väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvveluista, 14 a §).

Vantaa ja Kerava muodostavat oman sote-alueensa. Kerava on teettänyt omia selvityksiä väestön ikääntymisestä ja sen vaatimasta palvelujen tarpeesta. Keravan yli 75-vuotiaiden määrä kasvaa n. 1400-1600 henkilöä (n. +50 %) seuraavan viiden vuoden aikana. Väestön voimakas ikääntyminen kasvattaa palvelutarvetta 2030-luvulle asti.

Heidän selvitysten mukaan palvelutarpeeseen vastaaminen nykykapasiteetillä ei ole realistinen, ottaen huomioon palvelutarpeen kasvun ja resurssien riittävyyden.

Tulevaisuuden visiossaan Kerava etsii uusia asumisen ratkaisuja, monimuotoisia "hybridi"/korttelimuotoista asumista yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. (Kerava selvitys)

Seuraavissa kappaleissa on vielä tarkasteltu hankkeen perusteluja toiminnoittain.

2.1. Palveluasuntotarpeen perustelut

Vanhuspalvelulain mukaan iäkkään henkilön pitkäaikainen hoito ja huolenpito toteutetaan ensisijaisesti hänen omaan kotiinsa, mutta kodinomaisen asuinpaikka voi olla myös palvelutalo tai asumispalveluyksikkö. Pitkäaikaista laitoshoidoa järjestetään vain poikkeustapauksessa.

Vantaalla on kuusi palvelutaloa. (Koivukylä, Pähkinärinne, Suopursu ja Myyrmäki, Heporinne ja Metsotie). Väestön ikääntymisen myötä ikääntyneiden ympärivuorokautisten palvelutaloasuntojen tarve tulee lisääntymään. Osa nykyisistä palvelutaloista ovat vanhoja eivätkä tilat sovellu ikääntyneille. Myyrmäen vanhustenkeskus korvasi osan vanhoista palvelutaloista, joiden tilat eivät sovellu ikääntyneille.

Palveluverkkosuunnitelman mukaan palvelutaloasuntoja rakennetaan vanhustenkeskusten yhteyteen. Tikkurilan vanhustenkeskuksen hanke lisää palvelutaloasuntojen määrää 37:llä. Myöhemmin palvelutaloasuntoja rakennetaan Hakunilan keskuksen yhteyteen.

2.2. Tehostetun asumispalvelun tilatarpeen perustelut

Vuoden 2020 syyskuussa Vanhus- ja vammaispalvelujen palvelualueen järjestämien iäkkäiden tehostetun palveluasumisen sekä Kaunialan laitospaikkojen hoitopaikkojen määrä oli yhteensä 1 345, joista 101 lyhytaikaishoitoa tai tehostautuspaikkoja. Tehostetun asumispalvelun hoitopaikoista 144 (luku tarkistettava) sijaitsee Vantaan rajojen ulkopuolella, lisäksi on Kaunialan pitkäaikaiset laitoshoidon paikat 61 hoitopaikkaa. Ulkopaikkakunnilla sijaitsevista yksiköistä merkittävin on Kauniala, jossa Vantaalla on käytössä yhteensä 95 paikkaa, joista 34 tehostettua asumispalvelua ja 61 laitosasumisen paikkaa. Tehostetun palveluasumisen palveluista 72 % hankitaan ostopalveluna ja 28 % on kaupungin omaa tuotantoa.

Alueellisessa tarkastelussa hoitopaikkoja suhteutettuna 75+ väestöön on riittävästi Koivukylän ja Korson alueella, sen sijaan Tikkurilan alueella sekä Hakunilassa ja Kivistössä tarvitaan lisää hoitopaikkoja.

Vuonna 2020 Vantaalla on 995 75-vuotta täyttänyttä asukasta pitkäaikaishoidossa, mikä on 6,6 % / 75-vuotias väestö. Kaikkiaan pitkäaikaishoidon paikkoja on 8,3 %, joka sisältää myös nuorempien (alle 75-v) tarpeen. Lyhytaikaishoidon nykyinen osuus on 0,7 % 75 vuotta täyttäneiden määrästä. Kokonaispeittävyys mukaan lukien lyhytaikaishoidon ja nuorempien tarpeen on siis 9,0 % / 75-vuotta täyttänyt väestö.

”Vanhusten pitkäaikaishoidon tarve vuoteen 2040-tutkimuksessa” on selvitetty vanhusten pitkäaikaishoidon tarvetta Suomen kunnissa vuoteen 2040 asti. Arvio perustuu väestöennusteeseen, tietoon eri ikäisten siirtymätodennäköisyyksistä asumispalvelujen ja kodin välillä sekä tietoon vanhustenhuollon kustannusten jakautumisesta sekä kuolemanläheisyyden vaikutuksesta. Tutkimuksessa tehdään kaksi skenaariota: perusskenaario ja pessimistinen skenaario. Perusskenaariossa huomioidaan, että vain osa hoivan tarpeesta perustuu pelkästään ikään vaan vaikuttavina tekijöinä ovat viimeiset elinvuodet ja kuolemanläheisyys. Pessimistinen skenaario puolestaan on laskettu puhtaasti ikääntyvän väestön pohjalta ja tuottaa suuremman paikkatarpeen. (Kauppi, Määttänen, Salminen, Valkonen 2015).

Tutkimuksessa on Vantaan osalta arvioitu, että vuoteen 2040 mennessä perusskenaarion mukaan tarvittavien paikkojen määrä tulee olemaan 2,05 kertainen verrattuna lähtökohdan vuoteen 2015 (=1). Pessimistisessä skenaariossa puolestaan tarve olisi 2,43 kertainen. Mikäli tätä sovelletaan Vantaan tilanteeseen, tultaisiin vuonna 2040 paikkoja tarvitsemaan 1412 enemmän kuin paikkoja tällä hetkellä on. Suhteutettuna 75 -vuotta täyttäneeseen väestöön, tämä 2,05 kertainen paikkamäärä tarkoittaisi vuonna 2040 9,6 % kaikkien paikkojen peittävyyttä.

Taulukko 1. Ympäri vuorokautisen hoivan palvelujen tarve 2022–2030 (väestöennusteseen 2020 ja palvelujen peittävyys v.2020 perustuen)

Vuosi	2022	2025	2028	2030
Väestöennuste 75 v. täyttäneet	16 442	23 204	21 982	23 204
Peittävyys 75+ PITKÄAIKAISHOITO / 75 väestö YHTEENSÄ, %	6,6 %	6,6 %	6,6 %	6,6 %
TARVE peittävyyden perusteella, 75 -v pitkäaikaishoito, paikkamääränä	1 085	1 303	14 50	1 531
Peittävyys, pitkäaikaishoito sisältäen myös nuorempien (alle 75-v) tarpeen, %	8,30 %	8,30 %	8,30 %	8,30 %
TARVE, pitkäaikaishoito sisältäen myös nuorempien tarpeen, paikkamääränä	1 365	1 926	1 825	1 926
Peittävyys, lyhytaikaishoito, %	0,70 %	0,70 %	0,70 %	0,70 %
TARVE, lyhytaikaishoito paikkamääränä	115	162	154	162
PEITTÄVYYS YHTEENSÄ (sisältäen edellä olevat), %	9,0 %	9,0 %	9,0 %	9,0 %
TARVE YHTEENSÄ, paikkamääränä	1 480	2 088	1 978	2 088

Yllä olevan laskelman mukaan vuonna 2030 tarvitaan 2 088 hoivapaikkaa eli 743 hoivapaikkaa enemmän kuin nykyisin, joista 162 lyhytaikaishoitoon. Niitä rakennetaan jatkossa vanhustenkeskusten (Hakunilan vanhustenkeskus, Kiviston vanhustenkeskus) yhteyteen. Vanhustenkeskuksiin on tarkoituksenmukaista rakentaa 130-140 hoitopaikkaa.

Keravan selvityksessä, tulevaisuus visiossa, nykypeittävyyksillä tarvitaan n. 120 uutta tehostetun palveluasumisen asukaspaiikkaa, peittävyys pysyessä vuoden 2020 tasolla ja ennustetulla väestönkasvulla vuoteen 2030 mennessä. (Kerava selvitys)

3. Toiminnan kuvaus

Palveluasuntojen ja tehostetun asumispalvelun tilojen laadulliset ja tekniset tavoitteet sekä mitoitusperusteet ovat RT- ohjekortin 93 -11134 (julkaistu joulukuussa 2013) mukaisia. Vanhustenkeskuksen muiden tilojen osalta ohjekorttia on noudatettu soveltuvin osin.

Tehokkaalla tilamitoituksella varmistetaan asuntojen vuokrien pysyminen ARA:n määrittelemissä rajoissa.

Tilaohjelma on tarveselvityksen liitteenä (liite 1).

3.1. Palveluasunnot

Palvelutaloasuntoja on yhteensä 40, asunnot ovat 30 m² kokoisia yksiöitä. Asukkaat asuvat omissa asunnoissaan, mutta voivat osallistua vanhustenkeskuksessa järjestettävään ruokailuun ja muuhun yhteisölliseen toimintaan. Palvelutaloasumisella tarjotaan asukkaille mahdollisuus turvalliseen ja elämänmakuiseen asumiseen tukemalla asukkaiden toimintakykyä ja itsenäisyyttä yhteistyössä asukkaan ja hänen lähiyhteisönsä kanssa.

Asukkaat saavat palvelu- ja hoitosuunnitelman mukaisesti tarvettaan vastaavat kotihoidon palvelut tarvittaessa myös ympäri vuorokauden. Asunnoissa on teknologiaa, mikä lisää asukkaan turvallisuutta ja mahdollistaa yhteydenpidon henkilökuntaan.

3.2. Tehostettu asumispalvelu

Tehostetun asumispalvelun toiminnan tavoitteiden kannalta kokonaisedullinen ratkaisu on 26 asunnon ryhmä. Asuntojen kokonaismäärä on 104 asuntoa. Asunnot ovat yksiöitä, kooltaan 30 m². Asunnossa on pienoiskeittiö sekä suihku/wc-tila, jossa on vaatteiden pesuun ja kuivaukseen liittyvät koneet. Pienoiskeittiön kaluste suunnitellaan niin, että keittiötaso altaineen voidaan tarvittaessa lukita kaapin sisälle. Asunnot ja yksiköt ovat varusteltu älykkäillä hoiva- ja kulunvalvontateknologialla, jolla tuetaan asukkaan toimintakykyä ja mahdollistetaan asuminen elämän loppuun asti.

3.1 Ateriapalvelut

Tikkurilan vanhustenkeskukseen tulee jakelu-/kuumennuskeittiö ruoka-/ monitoimialin yhteyteen. Kulku keittiölle lastauslaiturin ja tuulikaapin kautta.

Jakelu-/kuumennuskeittiön kokonaispinta-ala kylmätilat ja pakastetila mukaan lukien on ~ 60m².

Kulku osastoille hissit ja käytävät mahdollisimman esteettömät ei kynnyksiä

Jakelukeittiössä varastoidaan ruoka kylmähuoneissa. Ruoka kuljetetaan kuuma/kylmävaunuissa osastolle, tarvittaessa kuumennetaan ja laitetaan tarjolle.

Jakelu-/kuumennuskeittiössä on oltava mahdollisuus erityisruokavalioiden lämmitykseen, sekä GN-astioiden pesuun.

Jakelukeittiöissä ja osastokeittiöissä on oltava tilaa vaunujen säilytykseen. Tila on varustettava pistorasioin verkko/kolmivaihevirta)

Keittiöhenkilökunnan sosiaalityilat ovat keskitetysti muun henkilöstön sosiaalitylojen yhteydessä. Keittiölle oltava oma wc.

Lisäksi tarvitaan erillinen lämmittämätön varastotila kuljetuslaatikoille sekä rullakoille.

3.3.2 Puhtauspalvelut

Tilojen siivousta varten tarvitaan yksi suurempi siivouskeskus ja kerroskohtaiset siivoustilat, joihin tulee mahtua yhdistelmäkone, siivousvaunut, pölynimurit ja muita siivousvälineitä. Siivouskeskuksessa huolletaan ja pestään siivouspyykki, tilaan tarvitaan 8kg teollisuuspesukone omalla integroidulla nukka-altaallisella jalustalla ja 8kg kuivausrumpu omalla avoalustalla. Tila toimii myös puhtauspalvelujen hygieniavarusteiden varastotilana, sekä siivouksessa käytettävien käsityövälineiden varastotilana.

Tilassa huolletaan ja puhdistetaan koneet, sekä täytetään yhdistelmäkoneen säiliöt vedellä. Näille toiminoille tarvitaan hikanerottelukaivo ja käsisuihku.

Tilan suunnittelussa on huomioitava hygieenisuus niin, että toiminnoittain tila jaetaan puhtaaseen ja likaiseen osaan.

Tilan ilmastovaihdon tulee olla tehokas, pyykinkäsittelykoneiden käyttö kuumentaa tilaa.

Siivoustilojen sijoittelussa ja varustelussa tulee ottaa huomioon kohteen hygieniavaatimukset.

Siivoustilat tulee sijoittaa tasaisesti kerroksille ja siivottaville alueille. Esteettömyys tulee ottaa suunnittelussa huomioon. Tukkutavaroiden kuljetukseen yhteys hissiltä.

Noudatetaan siivoustiloja koskevia ajantasaisia RT- ohjekortteja.

3.3.3 Jätehuolto

Rakennus varustetaan alipaineisella yhden putken jätekuilujärjestelmällä ja bio- ja sekajätepuristimella. Jätejärjestelmän syöttöaukot pitää mitoittaa huomioiden

jätesäkkien koko. Yleisin käytetty sekajätesäkin koko 200–250 l. Muiden kierrätettävien jätteiden; muovin, metallin, kartongin ja paperin jätetilan riittävyys on tarkastettava hankkeen aikana.

Rakennuksessa on jätehuone ongelmajätteille ja varasto kierrätettävälle materiaalille.

Noudatetaan soveltuvin osin jätehuollon RT-ohjekortteja.

4. Rakennuksen toteutuksen tavoitteet ja vaatimukset

Maankäyttö- ja rakennuslain muutos, joka koskee uusilta rakennuksilta vaadittavaa energiatehokkuutta ja määrittelee perusteet ns. lähes nollaenergiarakentamiselle astui voimaan 1.1.2018 vireille tulevien lupahakemusten osalta. Käyttötarkoitukseluokan mukaisesti määritetty energiatehokkuuden vertailuluku vanhustenkeskuksissa ei saa ylittää raja-arvoa 160 kWhE/m²/a. Asetetaan hankkeen E-lukutavoitteeksi 90 kWh/m²/a energiatehokkuusluokkaan A pääsemiseksi.

Asetetusta vertailuluvun raja-arvon saavuttaminen edellyttää sitä, että rakennuksessa tulee tuottaa uusiutuvaa omavaraisenergiaa (aurinkopaneelit, maalämpö yms.). Sisäiset lämpökuormat tulee hyödyntää mahdollisimman tehokkaasti ja jäähdytysenergian tarve on minimoitava.

Selvitetään rakennuksen hankesuunnitteluvaiheessa mahdollisuus hyödyntää maaenergiaa sekä lämmitys- että jäähdytysenergian tuotantoon. Järjestelmä tulee mitoittaa sekä varustaa lisälämmöntuotantojärjestelmällä huippupakkaolosuhteita varten.

Energiasuunnittelija selvittää hankesuunnitteluvaiheessa kustannustehokkaimman energiaratkaisun rakennuksen elinkaarelle ja hyödyntää suunnittelussa esim. IDA Indoor Climate and Energy-ohjelmistoa tai MOBO-työkalua (Multi-Objective Building Performance Optimization) rakennuksen arkkitehtuurin, massoitteiden sekä materiaalien huomioon ottamiseksi.

Talotekniset järjestelmät viedään ulkovaipan sisäpinnan sisäpuolella. Ulkovaipan lävistyksiset minimoidaan.

4.1. Tila- ja rakennusratkaisu

Tavoitteena on toiminnallisesti ja liikenteellisesti toimiva tilaratkaisu. Toiminnot sijoitetaan ja niille varataan tilat oikeissa keskinäisissä suhteissa. Liikenteellisesti tilajako toteutetaan siten, että vältetään umpiperiä ja siten, etteivät toisiinsa liittyvien toimintojen väliset etäisyydet muodostu liian pitkiksi.

Rakennuksen toimintojen jakaminen eri kerroksiin on tehtävissä tilaohjelman mukaisin tilaryhmin.

Tehostetun asumispalvelun ryhmäkotien asunnot (yksiöt) eivät ole majoitustiloja vaan asuntoja, joiden suunnittelussa tulee noudattaa kaikkia voimassa olevia asuntoja koskevia rakentamismääräyksiä.

Asuntojen ikkunat eivät saa avautua suoraan pohjoiseen liian vähäisen valon saannin vuoksi eivätkä myöskään etelään liian suuren auringon säteilystä aiheutuvan lämpökuorman vuoksi.

Palveluasuntojen ja tehostetun asumispalvelun kerrostasoilla tulee olla yhteys toisiinsa joka kerroksessa johtuen henkilökunnan työn tehokkuustavoitteista. Samasta syystä uudisrakennus yhdistetään uudisrakennuksen itäpuolella olevaan säilyvään rakennussiipeen hyödyntäen nykyistä yhdyskäytävää.

Kaikki kerrosten välinen vertikaaliliikenne tulee tapahtumaan hisseillä käyttäjäkunnan liikkumiskyvyn rajoittuneisuuden vuoksi. Koska palveluasunnot ja ryhmäkodit ovat toiminnallisesti omia yksiköitään, tarvitsevat ne omat hissinsä. Toimintavarmuuden vuoksi kumpaankin yksikköön tarvitaan kaksi hissiä, joten rakennuksen minimihissimäärä on neljä. Molemmissa yksiköissä toisen hisseistä tulee olla mitoitukseltaan potilashissi.

Käytävätilojen luonnonvalon saanti tulee turvata käytävien päätteinä olevien ikkunoiden kautta, välillisesti porrashuoneiden lasiovien / -seinien kautta sekä yhdistämällä käytävätiloja ikkunallisiin oleskelutiloihin. Palveluasuntojen kerrostasojen käytäville on suunnitteluratkaisuin luotava väljempiä kohtia (esim. hissi/porrasaula) muutaman istuimen oleskelunurkkauksille.

Väestönsuojan mitoitus on 2 % kerrosalasta. Suojatilaa rakennetaan yhteensä ~ 230 m² kolmeen S1- luokan suojaan. Suojatiloihin sijoitetaan sosiaalitiloja ja muita aputiloja.

4.2 Rakennusratkaisun arkkitehtoniset tavoitteet

Rakennusratkaisu on arkkitehtoniselta ja kaupunkikuvalliselta laadultaan korkeatasoinen.

Arkkitehtonisena tavoitteena on laitosmaisuuuden välttäminen, sisä- ja ulkotilojen monimuotoisuus, viihtyisyys ja luonnon valon hyödyntäminen sekä vaihtelevien näkymien luominen. Sisäiset ja ulkoiset yhteydet suunnitellaan tehokkaiksi ja helpoksi orientoitua.

Keskeiseksi suunnitteluhaasteeksi muodostuu suuren tilaohjelman massoittelu Tikkurilan kaupunkirakenteeseen sopivaksi, hankkeen tehokkuusvaatimusten ja tavoitehinnan puitteissa.

Jatkosuunnitteluvaiheessa tutkitaan myös puurakentamisen mahdollisuuksia.

4.3. Rakennustekniikka

Maantasokerroksen runkojärjestelmä (pysty- ja vaakarakenteet) on valittava siten, että se sallii joustavan käytön ja myöhempiä tilamuutoksia (jännevälit, kerroskorkeus ja hyötykuormamitoitus). Kerroskorkeuden tulee olla vähintään 3,6

m. Tiloissa ei saa olla toimintaa ja talotekniikkaa haittaavia kantavia pilareita, kantavia seiniä eikä välipohjan alapinnasta alaspäin tulevia palkkeja tms. esteitä ja epäjatkuvuuskohtia. Rakennuksen jäykistys hoidetaan kantavilla ulkoseinillä, hissikuiluilla ja porrashuoneilla ja/tai mastojäykistysenä. Ulko- ja väliseinien sekä ikkunoiden ja ovien sijoittelun tulee mahdollistaa tiloissa väliseinien yms. toiminnallisten jakoseinien sijoittelun toimintaa tukevasti. Runkorakenteiden, alakattojen, lattiamateriaalien ja talotekniikan (valaisimet, sähkörsiat, ilmanvaihtoeleimet yms.) tulee noudattaa sellaista moduulimitoitusta, joka mahdollistaa monipuolisesti väliseinin tai kalustein tehtäviä erilaisia mielekkäitä tilaratkaisuja. Maantasokerroksen kantavat rakenteet voivat olla myös puuta (monikerroslevyä (CLT) tai massiivipuuta).

Asuinkerroksien runkojärjestelmässä noudatetaan normaalia asuinkerrostalon runkojärjestelmää, jonka yksityiskohtien suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomioitava mm. ääneneristykseen ja palo-osastointiin. Rakennuksen kantavat rakenteet voivat olla myös puuta; monikerroslevyä (CLT) tai massiivipuuta.

Ala- ja välipohjat mitoitetaan vähintään $5,0 \text{ kN/m}^2$ hyötykuormille. Pintalaatan paksuus välipohjissa tulee olla 50-60 mm betonirakenteisia välipohjia käytettäessä. Pintalaatan suhteellisen kosteuden tulee olla alle 75 % ennen pintamateriaalin asentamista. Välipohjien kantavat rakenteet voivat olla myös puurakenteisia. Rakenteet ja detaljit suunnitellaan rakennusfysikaalisesti toimiviksi ja pitkäaikaiskestäviksi.

Äänieristettyjen väliseinien ja alakattojen tulee olla toteutettavissa ilman erikoisratkaisuja.

Tilojen tulee olla sisäpinnoiltaan tiiviitä sellaisiin ulkopuolisiin tiloihin nähden, joissa on mahdollisuus syntyä sisäilman kannalta epäpuhtauksia. Kaikki läpiviennit on tiivistettävä huolellisesti pitkäaikaiskestävillä elastisilla materiaaleilla.

Tilat toteutetaan julkaisun, RIL250-2020 Kosteudenhallinta ja homevaurioiden estäminen, kosteusriskiluokan R 2 mukaisesti. Rakennus rakennetaan sääsuojan alla ja kohteessa noudatetaan Kuivaketju10 -menettelyä (www.kuivaketju10.fi).

Rakenteet ja detaljit suunnitellaan toteutuskelpoisiksi ja rakennusfysikaalisesti toimiviksi. Rakennukseen mahdollisesti tehtävän kellarin maanvastaisten seinät ja alapohja alustatiloineen suunnitellaan toteutuskelpoisesti vedenpaineen kestäviksi.

Kuva.1; Maalajikartta

4.4. LVIA-tekniikka

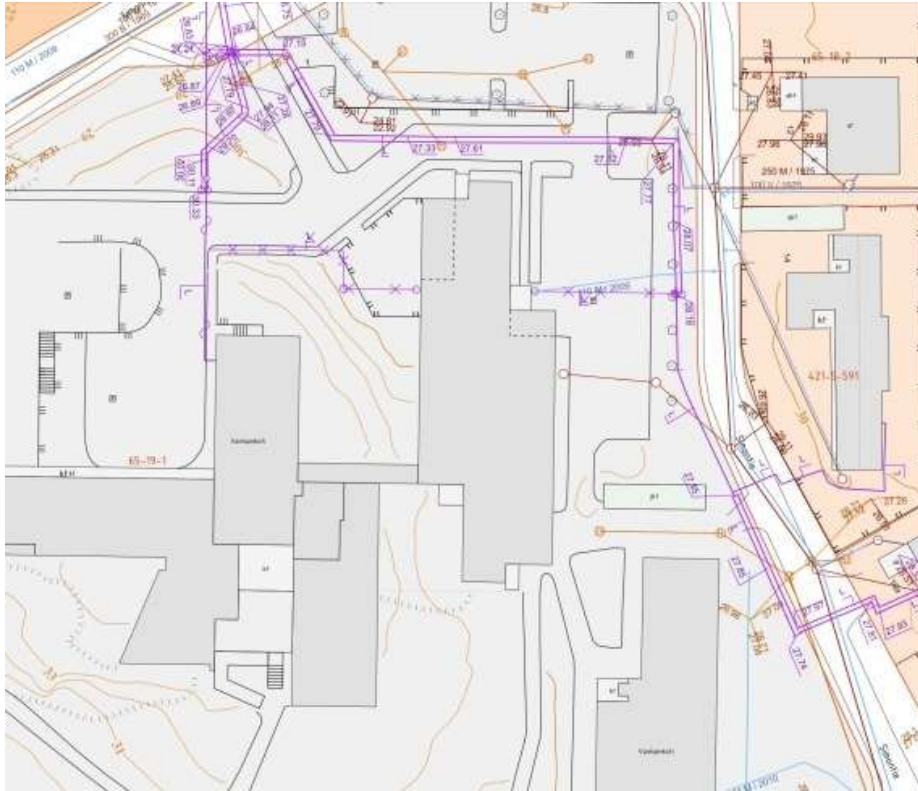
LVI-tekniisten järjestelmien tavoitteena on tuottaa rakennukseen hyvät olosuhteet ja toimintaedellytykset rakennuksen eri toiminnoille. Olosuhteet luodaan energiatehokkaalla tavalla, mikä huomioidaan suunnittelussa, laite- ja järjestelmähankinnoissa sekä -asennuksissa. Rakennusautomaatiojärjestelmä mahdollistaa järjestelmien hyvän hallittavuuden, sekä energian ja veden käytön etäseurannan. Suunnittelussa noudatetaan vallitsevia määräyksiä, asetuksia ja tilaajan suunnitteluohjeita sekä käytänteitä. Laitesijoituksiin ja äänieristykseen kiinnitetään erityistä huomiota. Tekniset tilat ja laitteet sijoitetaan järjestelmien kannalta optimoituihin paikkoihin.

Sisäilmaston laatuluokka on S2. Ilmanvaihtojärjestelmän puhtausluokka on P1. IV-tuotteiden puhtausluokka ja rakennusmateriaalien päästöluokka M1.

Alustava lämmöntuotantotapa on maa- ja kaukolämpö hybridi. Tehosuhte määritetään elinkaaritarkastelun osana.

Pääasiallinen lämmönjakotapa on alustavasti lattialämmitysjärjestelmä.

Rakennus liitetään kunnallisen vesi-, viemäri- ja sadevesiviemäriverkostojen piiriin. Hulevesiä viivytetään kiinteistön alueella.

Kuva 2; vesi-, viemäri- ja KL-johtokartta

Asumistilojen pesuhuone/wc tilat varustetaan inva-wc-kalustein sekä suihkuvarustein.

Rakennus varustetaan sprinklerijärjestelmällä, pikapaloposteilla ja alkusammutuskalustolla.

Ilmanvaihtojärjestelmänä toimii koneellinen tulo- ja poistoilmanvaihtojärjestelmä. Koneet sijoitetaan **pääosin** rakennuksen katolle ilmanvaihtokonehuoneeseen. Koneiden lukumäärä määräytyy palvelu/toiminta-alueiden jaottelun perusteella tarpeen mukaisesti. Ilmanvaihdon (kone ja järjestelmäosat) suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan energiatehokkuusvaateet. Ilmanvaihtokoneet varustetaan jäähdytyksellä.

Asunnot (asuinhuoneistot ovat itsenäisiä asuntoja) varustetaan tulo- ja poistoilmanvaihdoilla, jossa tuloilmaelin sijoitetaan huonetilaan, poistoilma johdetaan oviventtiiliin kautta wc/pesutilaan, josta poistoilmanvaihto tapahtuu tilaan sijoitetun venttiiliin kautta. Tilakohtainen tuloilman jakotapa toteutetaan esimerkiksi aktiivipalkki ratkaisuna, jossa siis osana jäähdytystoiminto. Tilakohtaista lämpökuormitusta pyritään vähentämään lisäksi 'passiivisin keinoin'; ikkunakalvoin tai muilla keinoin.

Tilakohtainen jäähdytystoiminto ja jakojärjestelmän tyyppi määritetään tarkemmin elinkaaritarkastelun osana.

Yhteistilat ja vähintään etelä- ja länsipuolen asuintilat, sekä lääketilat varustetaan nestekiertoisilla jäähdytyslaitteilla. Jäähdytysjärjestelmän piiriin liitettyjen tilojen ilmanvaihtokoneiden varusteisiin kuuluu jäähdytystoiminto.

Lääkehuoneet varustetaan varajäähdyttimin (erillislaitte).

‘Kesäaikainen’ jäähdytysenergia pyritään tuottamaan pääosin maalämpökai-voilla. Elinkaaritarkastelun osana määritetään hybridi (maa-/kaukolämpö) läm-möntuottojärjestelmän optimaalinen tehosuhte. Jäähdytysenergian tuotanto-tapa/järjestelmä ja tehon määrittäminen on myös elinkaaritarkastelun osa. Elinkaari-tarkastelun osana määritetään myös optimaalisin jäähdytysenergian jakotapa/järjestelmätyyppi.

Toimintojen vaatiman, ja siitä syntyvän ‘ilmaisenergian’, kuten keittiön kylmäti-lojen lauhdelämpö, pyritään hyödyntämään (mikäli elinkaaritarkastelu osoittaa tämän kannattavaksi).

Varavoimakoneelle rakennetaan nestekiertoinen jäähdytys.

Automaatio, toiminnot, lvi-tekniikan laitteet, varusteet ja ohjelmat suunnitellaan ja rakennetaan Vantaan kaupungin käytössä oleviin järjestelmiin ja toimintoi-hin yhteensopiviksi. Järjestelmä mahdollistaa laitteiden ja järjestelmien tar-peenmukaisen etäseuranta ja -ohjaukset, hälytystoiminnot siirtoineen, sekä energian ja veden käytön, sekä ‘ilmais/itse tuotetun energian’ seurannan ja tietojen taltioinnin myöhempää tarkastelua varten, ‘pilvitoimintona’ verkkoyh-teyttä käyttäen. Kiinteistöautomaatiojärjestelmä tukee avoimia rajapintoja, ku-ten Modbus RTU ja TCP/IP ja BACnet. Järjestelmän tulee olla laajennetta-vissa ja vapaasti päivitettävissä järjestelmätoimittajasta riippumatta. Kiinteistö-autiojärjestelmän ja mittaroinnin suunnittelussa noudatetaan Vantaan kaupun-gin suunnitteluohjeita.

4.5. Sähkötekniikka

Yleistä

Nykyisessä purettavassa rakennuksessa sijaitsee sähköpääkeskus ja telejär-jestelmien keskusyksiköitä, jotka palvelevat myös säilyvää rakennussiipeä ja Simonpirttiä. Ennen rakennuksen purkamista joudutaan sähköjärjestelmiin te-kemään järjestelyjä, jotta käyttöön jäävissä rakennuksissa rakennushankkeen aikana toiminta voi jatkua.

Sähkötekniisten laitteiden valinta- ja hankintaperusteissa tulee tavoitella ener-giatehokkuutta, kestävyyttä, helppokäyttöisyyttä ja laadukkuutta. Laittevalin-noissa tulee pyrkiä valitsemaan yleisesti saatavilla olevia laitteita ja käyttämään tunnettuja laitetoimittajia.

Aluesähköistys ja liittymät

Nykyinen sähkölaitoksen pienjänniteliittymä, teleoperaattorin tietoliikenneliit-tymä ja kaapeli-TV-liittymä uusitaan. Sähköliittymä asennetaan uuteen raken-nukseen ja muut liittymät ennen purkutöitä säilyvään rakennussiipeen.

Piha-alueiden valaistus rakennuksen lähialueella toteutetaan seiniin ja katoksiin asennettavilla valaisimilla.

Saatto- ja huoltoliikenteelle asennetaan muutama (4...6 kpl) autolämmityspistorasioita. Lisäksi kiinteistöön asennetaan sähköautojen latauspiste. Sähköautopistorasioita 30 % autopaikoista.

Sähkönjakelu, keskukset ja mittaukset

Rakennus varustetaan pääkeskuksella ja ryhmäkeskuksilla, jotka palvelevat valaistusta, pistorasioita, tele- ja turvajärjestelmiä sekä koneita ja laitteita. Pääkeskukseen liitetään myös säilyvä rakennussiipi, lisärakennus ja Simonpirtti. Simonpirtin purkua on suunniteltu elinkaarikorttelin, eli tontin 2. vaiheen rakentamisessa.

Rakennus varustetaan varavoimajärjestelmällä. Järjestelmä rakennetaan siten, että rakennuksen toiminnan ja turvallisuuden kannalta välttämättömät sähköjärjestelmät sekä -laitteet ovat toiminnassa pitkänkin sähkökatkoksen aikana (kriisialmiustilanteessa).

Rakennus varustetaan sähköntoimittajan päämittauksen lisäksi kiinteistöautomaatioon liitettävillä energian kulutuksen seurantamittareilla. Mitattavia suureita ovat mm. kiinteistö- LVI- ja keittölaitteiden sekä palveluntuottajien sähköenergian kulutukset.

Valaistusjärjestelmät

Rakennus ja sen lähialue varustetaan energiatehokkailla valaisimilla.

Tilojen valaistutasojen mitoituksissa tulee pääsääntöisesti noudattaa standardin SFS-EN 12464-1 suosituksia.

Yleiskaapelointijärjestelmä

Rakennus varustetaan Cat 6a mukaisella yleiskaapelointijärjestelmällä (U/FTP). Järjestelmä palvelee tietoliikennettä, puhelinyhteyksiä, hoitajakutsu- sekä päällekkäusjärjestelmiä ja videovalvontaa.

Lisäksi rakennus varustetaan langattoman lähiverkon verkon (wlan) ja hoitajakutsujärjestelmän tukiasemilla. Samat tukiasemat voivat palvella molempia järjestelmiä.

Yhteisantennijärjestelmä

Rakennus varustetaan yhteisantennijärjestelmällä (kaapeli-TV).

Äänentoisto-, kuulutus- ja AV-järjestelmät

Rakennus varustetaan keskitetyllä äänentoisto- ja kuulutusjärjestelmällä. Järjestelmällä tulee voida tehdä kuulutuksia/hätäkuulutuksia sekä välittää viihdeohjelmia.

Monitoimisaliin asennetaan matalaohminen äänentoistojärjestelmän kaapelointi, joka varustetaan induktiosilmukkavahvistimella (kuulorajoitteisia varten).

Ruoka-/monitoimisali varustetaan videoprojektorilla palvelevalla kaapeloinnilla ja rasiinnilla.

Keskuskellojärjestelmä

Rakennus varustetaan sähköverkkoon liitettävällä keskuskellojärjestelmällä.

LE- WC -hälytysjärjestelmä

LE- WC-tilat varustetaan tilakohtaisella hälytysjärjestelmällä, joka liitetään osaksi hoitajakutsujärjestelmää.

Soittokellot ja sisäänpyyntölaitteet

Kokoushuoneet varustetaan varattuvaloilla. Ovisoittokellojen asennustarve tarkistetaan suunnitteluvaiheessa.

Ovipuhelinjärjestelmä

Rakennus varustetaan hoitajakutsujärjestelmään liitettävällä ovipuhelinjärjestelmällä. Ovipuhelimet varustetaan kameralla, jonka välityksellä kuva siirretään kerroshoitajien mobiililaitteisiin.

Hoitajakutsujärjestelmä

Rakennus varustetaan tilakohtaisesti paikantavalla hoitajakutsujärjestelmällä. Järjestelmän kautta välitetään hälytystietoja hoitajien päätelaitteisiin kuten älypuhelimiin (ja taulutietokoneisiin) sekä avataan ovia esim. vierailijoille. Käyttäjät hyödyntävät työssään järjestelmän keräämää tietoa.

Kiinteistöautomaatiojärjestelmä

Rakennus varustetaan kiinteistöautomaatiojärjestelmällä, jolla ohjataan taloteknisiä laitteita, kerätään mittauksia ja välitetään taloteknisiä hälytystietoja.

Murtosuojausjärjestelmä

Rakennus varustetaan murtosuojausjärjestelmällä. Järjestelmä toteutetaan kuorisuojauksena pääsääntöisesti liikeilmaisimilla. Ilmaisia asennetaan niihin tiloihin, jotka eivät ole käytössä ympäri vuorokauden.

Videovalvontajärjestelmä

Rakennus varustetaan IP- pohjaisella videovalvontajärjestelmällä. Kameroita asennetaan valvomaan rakennuksen pääaulaa, lääkehuoneita, sisäänkäyntejä, ulkoseinustoja sekä osin piha-aluetta ja katoksia.

Kulunvalvontajärjestelmä

Rakennus varustetaan kulunvalvontajärjestelmällä. Kulunvalvontaa rakennetaan osastojen välisille oville sekä vierailijoiden käyttämille kulkureiteille.

Asukashuoneiden, varastojen, lääkehuoneiden, ym. tilojen ovet varustetaan ns. älyavainlukitusjärjestelmällä (iLoq ja/tai vastaava).

Merkki- ja turvavalaistusjärjestelmä

Rakennus varustetaan määräysten mukaisella merkki- ja turvavalaistusjärjestelmällä.

Paloilmoitinjärjestelmä

Rakennus varustetaan automaattisella osoitteellisella analogisella paloilmoitinjärjestelmällä.

Sprinkleri- ja savunpoistojärjestelmä

Rakennus varustetaan sprinkleri- ja savunpoistojärjestelmällä.

Koneet, laitteet ja erityisjärjestelmät

Keittiölaitteille, pesukoneille/kuivauskoneille, jätteenkäsittelyjärjestelmän laitteille, asuntojen sisäänkäyntioviautomatiikoille, ruoan kuljetus- ja säilytysvau-
nuille, yms. laitteille asennetaan sähköliitännät.

Rakennus varustetaan aurinkosähköjärjestelmällä, jonka tuottama energia py-
ritään ensisijaisesti käyttämään kiinteistössä huomioiden mahdollisten maa-
energiajärjestelmän pumppujen sähköntuotantarve.

Rakennustöiden aikainen sähkö järjestetään asentamalla tilapäinen liittymä li-
särakennuksen nykyiseen nousukeskukseen. Nousukeskus muutetaan tilapäi-
sesti lisärakennuksen.

Lisärakennuksen tele- ja turvajärjestelmät ovat kaapeliyhteydessä purettavan
rakennuksen vastaaviin järjestelmiin. Purettavassa rakennuksessa sijaitsevat
keskussyksiköt laitteineen siirretään lisärakennuksen telehuoneeseen. Paloil-
moitinjärjestelmälle asennetaan uusi käyttölaite pelastuslaitoksen hyökkäys-
tielle.

Lisärakennuksen telehuoneeseen asennetaan uusi tietoliikenneoperaattorin liit-
tymä, joka tulee palvelemaan uutta rakennusta.

5. Tontti ja rakennuspaikka

5.1 Rakennuspaikan sijainti ja hallinta

Tontti on Simonkylässä osoitteessa Simontie 5, 01300 Vantaa (liite 2). Tontin
kiinteistötunnus on 92-65-19-1. Tontti on nykyisen kaavan mukaisessa käy-
tössä. Tontin omistaa Vantaan kaupunki. Tontin pinta-ala on 24 439 m².

Tontille kaavoitetaan myös elinkaariasumista tukevia asuntoja.

5.2 Rakennuspaikan ominaisuudet

Nykyisen Simonkodin vanha osa puretaan ja uusi rakennus rakennetaan sa-
malle kohtaa tonttia. Nykyinen, v.2008 rakennettu musiikki/monitoimisali sekä
yhdyskäytävä v.2008 rakennettuun vanhustenkotiin joka yhdistää kellarikerrok-
set ja pohjakerroksen pyritään säilyttämään.

Purettava rakennus sijaitsee kallioisella moreenimäellä. Rakennuspaikalla on
paikoitellen pintakerrostuman alapuolella ohuehkoja hienorakeisia kerrostumia,
varsinkin painanteissa.

Kaikki vanhat perustusrakenteet puretaan ja täyttömaakerrokset poistetaan.
Purkutöiden jälkeen pohja tulee kartoittaa.

Rakennuksen todennäköisin perustamistapa on maanvarainen perustaminen
luonnollisen pohjamoreenikerrostuman varaan tai tasaiseksi louhitun kallion va-
raan murskekerroksen välityksellä.

Perustamistapa ja kalliopinnan tarkempi sijainti määritetään tarkemmin
rakennuspaikkakohtaisen pohjatutkimuksen perusteella.

Maaperän mahdollinen radonaktiivisuus tulee ottaa huomioon suunnittelussa.

Rakennuksen sijoittelussa tulee ottaa huomioon, että vanhan rakennuksen yhdyskäytävän viereinen nurkka ryöstäytyi säilyvän rakennuksen louhinnoissa ja jouduttiin vahvistamaan.

Rakennuksen perustusrakenteet salaojitetaan ja routasuojataan.

Voimassa olevassa asemakaavassa Tikkurilan vanhustenkeskuksen kortteliin 65-19 kohdistuvat muun muassa seuraavat kaavamääräykset:

- Y yleisten rakennusten korttelialue
Y-aluetta korttelissa 65-19 koskevia määräyksiä:
Julkisivut on rakennettava siten, että ne muodon, värityksen ja jäsentelyn suhteen sopeutuvat tontin vanhaan rakennuskantaan
Kaavan salliman enimmäiskerrosluvun yläpuolelle saa sijoittaa teknistä tilaa rakennusoikeuden lisäksi
Autopaikkojen vähimmäismäärä on 1 ap / 150 kem²
- Kaavamuutos
- IV Roomalainen numero osittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun

e=0.5 Tehokkuusluku eli kerrosalan suhde tontin pinta-alaan.

Uusi laajenus edellyttää Simonpirtin rakennuksen purkua, jotta uuden laajennuksen rakentamisen yhteydessä tontilla nykykaavan sallima rakennusoikeus ei ylity.

Rakennuspaikka ei ole lento- tai rautatiemelualueilla. Tontin läntinen puolisko on tiemelualan melutasovyöhykkeellä 50 - 55 dB.

Rakennus liitetään kunnallisteknisiin järjestelmiin hyödyntäen olemassa olevia tontin lounaislaidassa Simontielle olevia vesijohto-, jätevesi- ja kaukolämpö- sekä tietoliikenneverkkoliittymiä.

5.3 Rakennuspaikan toiminnalliset ja liikenteelliset vaatimukset

Rakennuksen saatto- ja huoltoliikenne tapahtuu kuten tälläkin hetkellä tonttia luoteesta ja pohjoisesta rajaavalta Simontieltä.

Voimassa olevan asemakaavan autopaikkamitoitusta (1 ap / 150 kem²) tullaan tarkastelemaan rakennuslupavaiheessa. Vanhustenkeskuksen asiakkaat eivät tarvitse autopaikkoja, autopaikkamitoituksessa huomioidaan henkilökunnan ja vierailijoiden tarpeet .(42ap)

Tontin piha-alueiden tulee olla esteettömiä, turvallisia ja viihtyisiä. Musiikki/monitoimialasta järjestetään käynti ulos pihalle. Salin läheisyyteen rakennetaan pienimuotoinen katettu ja kalustettu oleskelualue ja grillikatos pienelle ryhmälle. Katos sekä kalusteet puuta, päällyste esteetöntä betonikiveä. Oleskelualueelta lähtee päällystetty esteetön polku, jolla voi työntää pyörätuolia. Näin mahdollistetaan vanhuksien ulkoilu omaisten avustama.

Mäntyvaltainen alue suojataan rakennustöiden ajaksi puiden säilymiseksi. Mäntyjä kohdevalaistaan. Nyt istutettu rinnealue entisöidään. Istutuksien tulee olla monimuotoiset huomioiden eri vuoden ajat.

Henkilökunnalle tehdään runkolukittavista pyörätelineistä katettu pyöräpysäköintipaikka. Alueen liikennemerkkit ja asfalttimaalaukset uusitaan.

6. Hankkeen laajuus

Huoneistoala on 8 987 htm², bruttopinta-ala 10 336 brm².

7. Kustannukset

Hankkeen kustannusennuste on 35 700 000 € (alv 0 %), liite 3.

Vanhan osan purkukustannusennuste (~ 5 900 brm²) on 550 000 € (alv 0 %). (n. 90 €/brm²)

Simonpirtin purkukustannusennuste (~ 1300 brm²) on 117 000€ (alv 0 %).

Ensikertaisen kalustamisen ja varustamisen kustannusarvio on 1 300 000 € (alv % 0).

8. Rahoitus ja aikataulu

Jotta taataan hankkeen taloudellinen toteuttamiskelpoisuus, hankkeelle on haettava Valtion asumis- ja rahoituskeskuksen (ARA) tuki- ja korkotukivarausta.

Hanke sisältyy Vantaan kaupungin investointiohjelmaan VAV:n vuokrahankkeena.

Toteutus v.2024 loppuun mennessä.

9. Hankkeen käyttövaikutukset ja toimintakustannukset

Toimintakustannukset ovat vuodessa ~ 5,5 M€ tehostetun asumispalvelun osalta ja ~ 0,8 M€ palveluasumisen osalta, yhteensä 6,3 M€ vuodessa.

Uudisrakennuksen pääoma- ja ylläpitokustannukset vuodessa ovat 2 896 908€. (Ilman ARA tukia)

Vuosivuokra jakautuu myöhemmin määritettäviin palveluntarjoajan tiloistaan maksamaan vuokraan ja tehostetun asumispalvelun ja palveluasumisen asuntojen sekä asuntoihin jyvitettyjen yhteistilojen vuokraan, jonka asukkaat maksavat asuntojensa vuokrissa.

ARA:n erityisryhmien investointiavustus- ja korkotuki on tulee olemaan n. 20% hankinta-arvosta. Ara tuet huomioiden vuokratkustannukset ovat seuraavat:

- tuleva vuokra on 17,00 e/m²/kk (alv 0 %)
- vuokravaikutus 152 960 e/kk (alv 0 %)
- vuokravaikutus 1 835 520 e/vuosi
- vuokra per asukaspaikka (144 asukasta): 1062 euroa

Lopullinen vuokra määräytyy toteutuneiden kustannusten mukaan.

Uudisrakennuksen ylläpitokustannukset ovat vuodessa ~ 520 887 € ilman siivoustkustannuksia. Siivoustkustannukset ovat ~ 409 807 € /v (3,80 €/m²/kk).

10. Hankkeen vaikutukset palveluverkkoon ja toimitilajärjestelyihin

Hoiva-asumisen osalta tarve hankkeen toteuttamiseen perustuu lisääntyvään palvelutarpeeseen I. ikääntyvien määrän kasvuun, eikä nykyisistä vastaavaa toimintaa tarjoavista tiloista ole mahdollista luopua. Hanke sisältyy päivitettävänä olevaan Vantaan kaupunkitasoiseen palveluverkkosuunnitelmaan 2018-2027.

11. Riskit

Hankkeelle tullaan hakemaan rakennuslupaa rakennusvalvonnan puolelta annettavalla rakennusoikeuden pienellä ylityksellä. Rakennuslupa ei todennäköisesti edellytä kaavan poikkeamispäätöstä. Mikäli rakennuslupavaiheessa rakennusvalvonta katsoo aiheelliseksi poikkeamispäätöksen, mahdollinen naapurien kuuleminen saattaa viivästyttää hankkeen aloitusta.

Sote-uudistuksen mahdollinen aikataulun muutos vaikuttaa suoraan hankkeen aikatauluun.

Purettavasta rakennuksen vanhasta osasta on tehty asbestin ja haitallisten aineiden kartoitus. Raportti on päivätty 4.2.2013. Vanhassa osassa on asbestia sisältäviä rakenteita. Kyseisten rakenteiden osalta purkutyö tulee suorittaa asbestityönä asbestinpurkuvaltuutuksen omaavan yrityksen tai yhteisön toimesta.

Uuden rakennuksen perustamisessa joudutaan kallion louhintaan riippuen rakennuksen sijoittamisesta tontille sekä mahdollisista kellarikerroksista. Maantasokerrosta lukuun ottamatta ylemmät kerrokset ovat elementtirunkoinen asuin-kerrostalo, joka sisältää rakennustyyppille tavanomaiset rakennushankkeen riskit. Hankkeesta on laadittu Havat-riskikartta.

12. Tarveselvitystyöryhmä

Kaupunkiympäristön toimiala:

Kiinteistöt ja tilat /Toimitilajohtaminen

Maja Haltia, rakennuttaja-arkkitehti
P. 040 621 1482

Eija Kivineva, hankepäälikkö
P. 050 302 9554

Jukka Tuhkanen, rakenneinsinööri, tarveselvitysvaiheen
työturvallisuuskoordinaattori
P. 040 744 4608

Yrjö Jaakkola, sähköinsinööri
P. 040 7492589

Katri Onnela, lvi-insinööri
P. 040 610 4090

Ilkka Poikkimäki, lvi-insinööri
P. 040 526 4355 P. 040 526 4355

Olga Jefimkina, kustannusinsinööri
P. 043 8268086

Tarja Aaltola, keittiöasiantuntija
P. 043 8257348

Pasi Salo, toimitilapäälikkö
P. 040 7199700

Sirpa Eskelinen, energian erityisasiantuntija
P. 040 684 4725

Erja Nurmisto, alueisännöitsijä
P. 050 5379987

Anne Valkeapää, puhtauspalveluasiantuntija
P. 040 5886289

Marika Suotula, pihavastaava
P. 043 8271754

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala:

Vanhus- ja vammaispalvelut / hoiva-asumisen palvelut

Minna Lahnalampi-Lahtinen, johtaja
P. 050 3121815

Maria Borg, palvelupäällikkö
P. 040 6327769

Susanna Halla, projektipäällikkö
P. 045 862 8773

Työsuojelu
Työsuojeluvaltuutettu Pauliina Talonpoika
P. 043 825 4941

Talous- ja hallintopalvelut / kehittämissyksikkö / toimitilat

Tanja Järvinen, suunnittelija
P.050 3121781

Kaupunkisuunnittelu:

Tikkurilan asemakaavayksikkö

Ritva Kotilainen, aluearkkitehti
P. 050 3029 298

Charlotte Nyholm, asemakaava-arkkitehti
P. 050 341 5859

Terhi Kuusisto, asemakaava-arkkitehti
P. 050 302 969

TIKKURILAN VANHUSTENKESKUS -TARKISTETTU TARVESELVITYS

TILAOHJELMA 16.02.2021

SISÄLLYSLUETTELO JA KOKONAISPINTA-ALAT (Huoneneliöt= hum2)

TILARYHMÄ	SIVU	PINTA-ALA
A PALVELUASUNNOT JA TEH.PALVELUASUNNOT	2	5874
B PALVELUTILAT	3	587,0
C SOS.TILAT JA HUOLTOTILAT	4	196,4
YHTEENSÄ		6657,4

8 987	htm2 (huoneistoneliöt)
10 336	brm2 (bruttoala)
8268,4908	k-m2 (kerrosala)

Väestönsuoja 2% 7838= 156m2 (väestönsuojaa ei lasketa k-m2)

hum2*1,35=(htm2)
x*1,35=12 292htm2
x*1,15=14 135,8 brm2

TIKKURILAN VANHUSTENKESKUS -TARKISTETTU TARVESELVITYS

TILAOHJELMA 16.02.2021

A PALVELUASUNNOT JA RYHMÄKODIT

PALVELUASUNNOT - TILAOHJELMA

10 asuntoa per kerros = 40 yksiötä (2 yksiötä väliovella yhdistettävissä)

HUONETILA	LKM	P-A	YHT.
1 H+ k/kk	40	30,0	1200,0
ASUNTOVARASTOT	40	2,0	80,0
JÄTEHUONE	4	3,5	14,0
SIIVOUSKOMERO	4	3,5	14,0
OLESKELUTILA / KERROS 25 m ²	4	25,0	100,0
RYHMÄKODIN PARVEKE/TERASSI	8	25,0	-----
YHTEENSÄ			1408,0

TEHOSTETUN PALVELUN ASUNNOT - TILAOHJELMA

26 asuntoa per kerros = 104 yksiötä

HUONETILA	LKM	P-A	YHT.
YKSIÖ (1 H+KK+WC/KYLPYH)	104	30,0	3120,0
ASUNTOVARASTOT	104	2,0	208,0
ESTEETÖN VIERAS-WC	4	5,5	22,0
ISO RUOKAILUTILA	4	75,0	300,0
RUOKAILUTILAN PALVELUKEITTIÖ	4	17,0	68,0
JAKELUPISTE PÄÄDYISSÄ		10,0	0,0
RUOKAILU OH YHTEYDESSÄ PÄÄDYISSÄ		25,0	0,0
OLOHUONE	4	25,0	100,0
KUNTOILUHUONE	4	18,5	74,0
PYYKINKÄSITTELY	4	10,0	40,0
VAATEHUONE (HUOLTO)	4	15,5	62,0
SIIVOUSKOMERO	4	4,5	18,0
HENKILÖKUNNAN WC	4	3,5	14,0
RYHMÄKODIN PARVEKE/TERASSI	8	25,0	-----
LÄÄKEHUONE	4	7,0	28,0
LIINAVAATEVARASTO	4	7,5	30,0
SAUNAYKSIKKÖ	4	30,0	120,0
ESTEETÖN WC SAUNATILOISSA	4	5,5	22,0
MONITOIMITILA/HENKILÖKUNTA	4	15,5	62,0
OSASTONHOITAJAN TYÖHUONE	4	11,5	46,0
HUUHTELUHUONE	4	7,0	28,0
VARASTO	4	7,6	30,4
JÄTEJÄRJESTELYHUONE	4	3,5	14,0
VIRIKEHUONE	4	15,0	60,0
YHTEENSÄ			4466,4

	YHTEENSÄ	5874,4
--	----------	--------

PALVELUASUNTOJEN JA RYHMÄKOTIEN TYÖTEKIJÖIDEN SOSIAALITILAT KOOTTU
TAULUKKOSIVULLE 4 -> VANHUSTENKESKUKSEN HUOLTO- JA SOSIAALITILAT

TIKKURILAN VANHUSTENKESKUS -TARKISTETTU TARVESELVITYS

TILAOHJELMA 16.02.2021

B PALVELUTILAT

1.KRS PALVELUASUNNOT

HUONETILA	LKM	P-A	YHT.
APUVÄLINESÄILYTYS JA -LATAUS	1	15,0	15,0
SAUNAYKSIKKÖ (sis le WC)	1	45,0	45,0
PESULA	1	24,0	24,0
HLÖ TAUKOTILA	1	15,0	15,0
APUVÄLINESÄILYTYS JA -PUHDISTUS	1	18,0	18,0
RUOKAILU +K	1	100,0	100,0
PESULA	1	22,5	22,5
ESTEETÖN inva-WC	1	5,5	5,5
YHTEENSÄ			245,0

1 .KRS RUOKAILU- JA KOKOONTUMISTILAT JA HUOLTOTILAT

HUONETILA	LKM	P-A	YHT.
AULATILAT	1	105,0	105,0
VAATETILA	1	21,0	
ESTEETÖN inva-WC SIS.KÄYNTI	1	5,5	5,5
VARASTO	1	14,0	14,0
MUSIIKKISALI (PURETUN TILALLE)	1	150,0	150,0
PALVELUKEITTIÖ + kylmä -ja pakastetila	1	60,0	60,0
KEITTIÖHENKILÖKUNNAN WC	1	2,5	2,5
TAUKOTILA	1	5,0	5,0
YHTEENSÄ			342,0

YHTEENSÄ			587,0
----------	--	--	-------

TIKKURILAN VANHUSTENKESKUS -TARKISTETTU TARVESELVITYS

TILAOHJELMA 16.02.2021

C HUOLTO- JA SOSIAALITILAT

HUOLTOTILAT

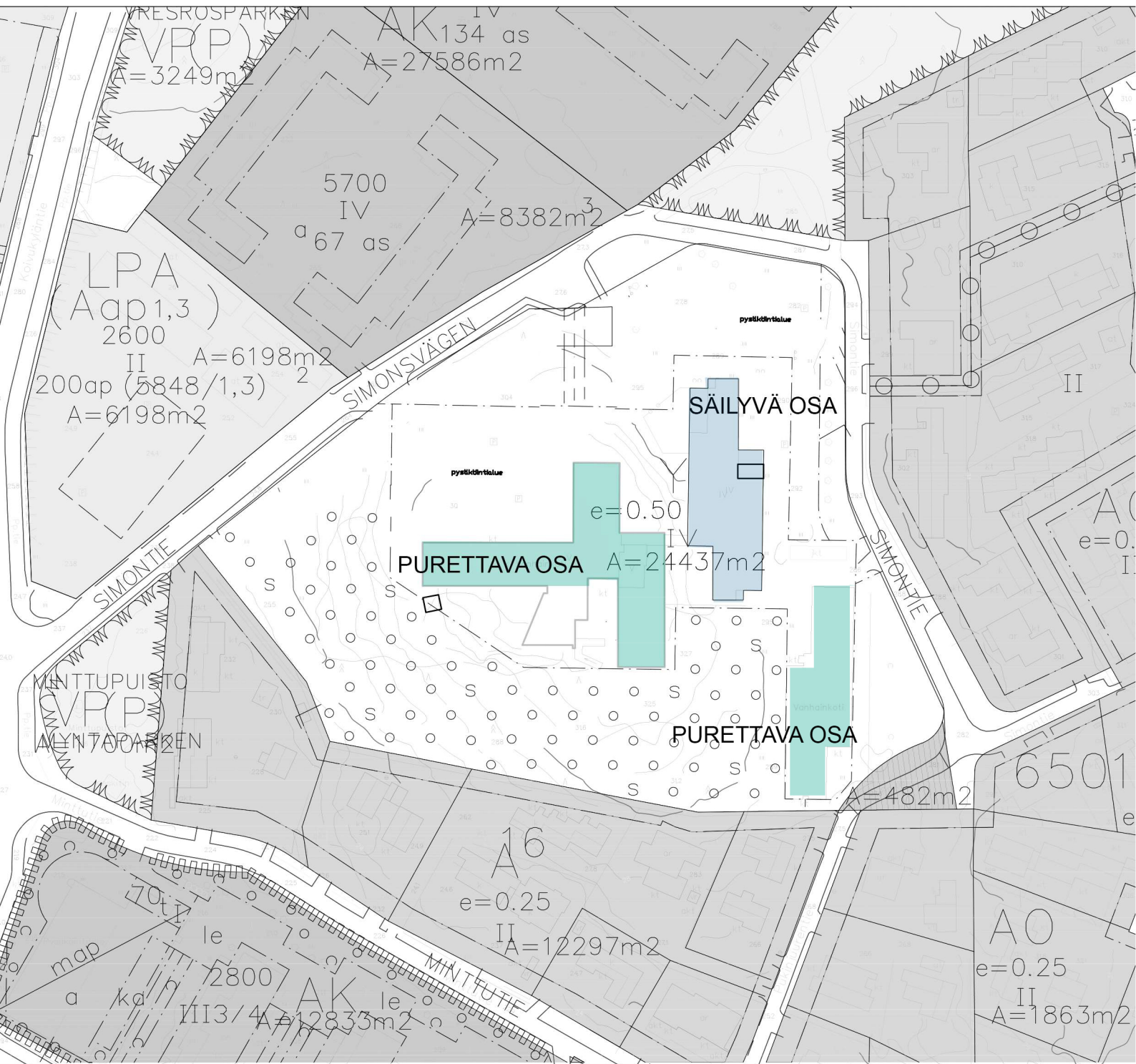
HUONETILA	LKM	P-A	YHT.
VARASTO	1	10,0	10,0
JÄTEJÄRJESTELYT	1	37,0	37,0
VARASTO	1	15,0	15,0
KIERRÄTYS	1	8,5	8,5
RULLAKKOVARASTO (KYLÄ TILA)	1	6,0	-
KIIINTEISTÖHOITO	1	5,0	5,0
		YHTEENSÄ	75,5

PALVELUKESKUKSEN KAIKKI SOSIAALITILAT

TYÖNTEKIJÄRYHMÄ	MITOITUS	HLÖLKM	P-A YHT.
PALVELUASUNNOT (50 ASUKASTA)	40 x 0.5	20	26,0
RYHMÄKODIT (140 ASUKASTA)	104	73	94,6
		YHTEENSÄ	120,6

	YHTEENSÄ	196,1
--	----------	--------------

SOSIAALITILOJEN MITOITUS -> YHTÄ TYÖTEKIJÄÄ KOHTI 1.3 m2 SOS.TILAA
SOSIAALITILOISTA (PKH+PH+WC) 10 % MIEHILLE

TIKKURILAN VANHUSTENKESKUS, UUDISRAKENNUS

Simonkylä 5., 01300 VANTAA

Laajuustiedot :

bruttoala	10 336 brm2
hyötyala	6 658 hym2
tilavuus	35 835 rm3
tehokkuusluku	1,55

Rakennuskustannukset	Yht.€	€/brm2	€/hym2	€/rm3
<u>Rakennuttajan kulut</u>	4 642 000	449,11	697,21	129,54
suunnittelu	2 491 000			
rakennuttaminen	1 717 000			
liittymismaksut	434 000			
<u>Rakennustekniset työt</u>	22 933 000	2 218,75	3 444,43	639,96
rakennusteknilliset työt				
- sis.pihatyöt				
<u>LVI-työt</u>	4 041 000	390,96	606,94	112,77
LVV-työt	2 067 000			
IV-työt	1 866 000			
Säätölaitteet	108 000			
<u>Sähkötyöt</u>	2 240 000	216,72	336,44	62,51
<u>Erillishankinnat</u>	60 000	5,80	9,01	1,67
Muutos- ja lisätyövaraus	1 784 000	172,60	267,95	49,78
KUSTANNUSENNUSTE (alv 0%)	35 700 000	3 453,95	5 361,97	996,23
KUSTANNUSENNUSTE (ALV 24%)	44 268 000	4 282,89	6 648,84	1 235,33

Hintataso KL 100,0 (03/21)

Suunnittelu ja hankepalvelut 11.03.2021

Olga Jefimkina
kustannuslaskennan asiantuntija

Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit vaatia siihen oikaisua **Vantaan sosiaali- ja terveyslautakunnalta** eli tehdä siitä oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen voit tehdä

- lainmukaisuusperusteella, eli jos
 - päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
 - päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa
 - päätös on muuten lainvastainen

ja/tai

- tarkoituksenmukaisuusperusteella, eli päätöksen sisältöön liittyvillä perusteilla

Voit tehdä oikaisuvaatimuksen, jos olet kunnan jäsen. Asianosaisena voit tehdä oikaisuvaatimuksen kunnan jäsenyydestä riippumatta, jos päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuuksiisi tai etuihisi.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen

Toimita oikaisuvaatimus **14 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Oikaisuvaatimus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta oikaisuvaatimusta ei tutkita.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä

- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Voit toimittaa oikaisuvaatimuksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa oikaisuvaatimuksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee oikaisuvaatimus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä oikaisuvaatimukseen mukaan vaatimusta tukevat asiakirjat. Ilmoita oikaisuvaatimuksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, oikaisuvaatimuksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotilunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Oikaisuvaatimus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Vantaan sosiaali- ja terveyslautakunta

Postiosoite: Vantaan kaupungin kirjaamo, PL 1100, 01030 Vantaan kaupunki

Käyntiosoite: Vantaan kaupungin kirjaamo, Asematie 7, 01300 Vantaa

Puhelin: (09) 8392 2184, faksinumero: (09) 8392 4163

Sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi

Virka-aika: klo 8.15 - 16.00

Muutoksenhakuohje 8. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

3.1. Tähän päätökseen, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa hakea muutosta.
(Kuntalaki 136 §)

3.2. Tähän päätökseen, joka koskee hankinto-oikaisua, ei saa hakea muutosta.
(Hankintalaki 135 §)

3.3. Tähän päätökseen, joilla on päätetty olla käyttämättä etuosto-oikeutta, ei saa hakea muutosta.
(Etuostolaki 22 § 3 mom.)

3.4. Tähän oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen, joka koskee verotusta, ei saa hakea muutosta.
(Veronkantolain 51 § 1 mom. ja 50 § 7 mom.)